

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din
Moldova”**

Având în vedere caracterul de infrastructură critică națională a sistemului feroviar al Republicii Moldova și restructurarea acestuia în condițiile angajamentelor Republicii Moldova de aliniere la standardele europene, Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Capitolul I.

Dispoziții generale

Articolul 1. Obiectul și domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege instituie cadrul juridic special aplicabil reorganizării Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în societate pe acțiuni, inclusiv procedura reorganizării, regimul transmiterii patrimoniului, formarea capitalului social, procedura de transmitere a patrimoniului, protecția creditorilor, transferul drepturilor și obligațiilor, precum și măsurile financiare și fiscale speciale necesare finalizării procesului de reorganizare și operaționalizării societății succesoare.

(2) Reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” se realizează în vederea implementării prevederilor Codului transportului feroviar nr. 19/2022 referitoare la separarea administratorului infrastructurii feroviare de operatorii de transport feroviar, asigurării continuității serviciului public de transport feroviar și menținerii funcționalității infrastructurii feroviare naționale.

(3) Derogările instituite prin prezenta lege sunt necesare, adecvate și proporționale scopului urmărit, urmând a fi aplicate exclusiv în cadrul procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova”.

Articolul 2. Caracterul special și derogatoriu al reglementării

(1) Prezenta lege instituie un regim juridic special derogatoriu de la prevederile legislației generale în materia reorganizării persoanelor juridice, protecției creditorilor, evaluării patrimoniului și raporturilor de muncă, în măsura expres prevăzută de prezenta lege.

(2) Regimul derogatoriu prevăzut de prezenta lege este determinat de caracterul strategic și de infrastructură critică națională a sistemului feroviar, necesitatea continuării continuității serviciului public de transport feroviar, necesitatea continuității serviciului public de transport feroviar și asigurarea securității economice și sociale a statului.

(3) Derogările prevăzute de prezenta lege sunt justificate de caracterul excepțional al situației economico-financiare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și sunt necesare pentru realizarea eficientă și într-un termen determinat a procesului de reorganizare.

(4) Măsurile derogatorii instituite prin prezenta lege au caracter temporar și se aplică exclusiv pe durata procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și nu pot fi extinse sau aplicate prin analogie în alte situații.

Articolul 3. Principiile reorganizării Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”

(1) Reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” are la bază următoarele principii:

- a) principiul continuității juridice a entității transformate;
- b) principiul transmiterii universale a patrimoniului (universalitate juridică);
- c) principiul legalității și al supremației interesului public;
- b) principiul protecției creditorilor;
- d) principiul transparenței și al responsabilității decizionale;
- e) principiul evaluării reale și corecte a patrimoniului;
- f) principiul separării regimului juridic al bunurilor;
- g) principiul continuității funcționale și economice;
- h) principiul protecției salariaților;
- i) principiul corporatizării și al guvernantei moderne.

(2) Principiile prevăzute la prezentul articol guvernează întreaga procedură de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și se aplică la interpretarea și realizarea măsurilor prevăzute de prezenta lege, inclusiv a măsurilor derogatorii necesare asigurării continuității serviciului public feroviar și operaționalizării societății rezultate în urma reorganizării.

Articolul 4. Instituțiile implicate și competența lor în procedura de reorganizare

(1) Procedura de reorganizare prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” se realizează de către instituțiile competente, în conformitate cu cadrul juridic stabilit de prezenta lege și cu respectarea principiilor prevăzute la articolul 3.

(2) Autoritatea publică centrală în domeniul administrării proprietății publice, în calitate de fondator, asigură inițierea și implementarea măsurilor de reorganizare, inclusiv elaborarea documentelor aferente, coordonarea procesului de inventariere și evaluare a patrimoniului, determinarea structurii capitalului social și reprezentarea intereselor statului în cadrul procedurii.

(3) Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, prin organele sale de conducere, asigură inventarierea și delimitarea patrimoniului, întocmirea situațiilor financiare și a actelor de transmitere, furnizarea informațiilor necesare autorităților competente, precum și continuitatea activității pe durata procedurii de reorganizare.

(4) Organele de conducere ale societății pe acțiuni constituite în rezultatul reorganizării asigură preluarea patrimoniului, drepturilor și obligațiilor întreprinderii de stat, realizarea formalităților de constituire și înregistrare, precum și organizarea funcționării entității în conformitate cu legislația aplicabilă și obiectivele stabilite prin prezenta lege și alte acte normative.

(5) Autoritatea competentă în domeniul înregistrării de stat asigură înregistrarea reorganizării și înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale Întreprinderii de Stat Calea Ferată din Moldova privind transformarea acesteia în societate pe acțiuni, în condițiile legii, cu luarea în considerare a derogărilor stabilite prin prezenta lege.

(6) Autoritățile publice cu competențe în domeniul fiscal, al relațiilor de muncă, al regimului bunurilor proprietate publică a statului, precum și alte autorități competente, asigură realizarea măsurilor aferente reorganizării potrivit atribuțiilor stabilite de prezenta lege și alte acte normative.

Capitolul II.

Procedura de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”

Articolul 5. Etapele procedurii de reorganizare

(1) Procedura de reorganizare prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în societate pe acțiuni se realizează în mod etapizat, cu respectarea cadrului juridic stabilit de prezenta lege.

(2) Procedura de reorganizare cuprinde, în principal, următoarele etape:

a) inițierea procesului de reorganizare și constituirea mecanismelor instituționale necesare implementării acesteia;

b) inventarierea, delimitarea și evaluarea patrimoniului întreprinderii de stat, cu respectarea regimului juridic al bunurilor proprietate publică a statului;

c) elaborarea și aprobarea actului de transmitere și a bilanțului de reorganizare, care reflectă patrimoniul transmis și constituie temei pentru formarea capitalului social al societății pe acțiuni;

d) determinarea structurii capitalului social și a modalității de formare a acestuia în condițiile prezentei legi;

e) realizarea măsurilor privind protecția creditorilor și, după caz, instituirea garanțiilor corespunzătoare;

f) asigurarea transferului drepturilor și obligațiilor, inclusiv a raporturilor de muncă, în condițiile legii;

h) înregistrarea de stat a reorganizării;

i) emisia și înregistrarea acțiunilor societății pe acțiuni;

g) constituirea organelor de conducere și de control ale societății pe acțiuni;

î) implementarea măsurilor necesare operaționalizării societății pe acțiuni.

(3) Etapele prevăzute la alineatul (2) se realizează în mod consecutiv sau, după caz, concomitent, în funcție de natura măsurilor și de necesitățile procesului de reorganizare.

(4) Actele și operațiunile efectuate în cadrul procedurii de reorganizare produc efecte juridice în condițiile prezentei legi, fără a fi necesară încheierea unor acte juridice individuale pentru fiecare element patrimonial, cu excepția cazurilor expres prevăzute de prezenta lege.

(5) Procedura de reorganizare se finalizează la data înregistrării de stat a societății pe acțiuni în registrul de publicitate corespunzător, care dobândește de drept calitatea de succesor al întreprinderii de stat.

Articolul 6. Reorganizarea prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”

(1) Întreprinderea de Stat Calea Ferată din Moldova se reorganizează prin transformare în Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, care devine succesor în toate drepturile și obligațiile Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

(2) Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra” este persoană juridică de drept privat, cu capital integral de stat.

Articolul 7. Inițierea și organizarea procedurii de reorganizare

(1) Prin derogare de la prevederile art. 6 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice și prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, inițierea, derularea și respectiv finalizarea procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în Societate pe Acțiuni “CFM – Infra” nu este condiționată de emiterea unor hotărâri de Guvern sau a altor acte de dispoziție suplimentare, altele decât cele prevăzute de prezenta lege.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 185 alin. (3) Cod fiscal nr. 1163/1997, inițierea și desfășurarea procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în Societate pe Acțiuni “CFM – Infra” nu este condiționată de efectuarea controlului fiscal prealabil.

(3) În scopul implementării reorganizării, Guvernul poate institui grupuri de lucru sau structuri funcționale temporare, fără respectarea procedurilor ordinare de constituire prevăzute de actele normative.

Articolul 8. Inventarierea, delimitarea și evaluarea patrimoniului

(1) Inventarierea patrimoniului care se transmite de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” către Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra” se realizează în baza datelor contabile și a registrelor existente, fără a fi necesară actualizarea cadastrală prealabilă a tuturor bunurilor.

(2) În cazul în care pe parcursul procedurii de reorganizare se identifică bunuri supuse înregistrării de stat, dar care nu erau incluse în registrele de publicitate la data identificării lor, acestea urmează a fi înregistrate în registrele de publicitate după finalizarea procedurii de reorganizare cu parcurgerea tuturor procedurilor prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 5 alin. (4) lit. f) Legea nr. 989/2002 privind activitatea de evaluare, se supun evaluării obligatorii doar activele (mijloacele fixe și imobilizări necorporale) care se includ ca aporturi nebănești

(cu drept de proprietate sau cu drept de folosință) în capitalul social al Societății pe Acțiuni „CFM-Infra” la valoarea de piață, determinată cu respectarea art. 39 alin. (8)-(9) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134/1997.

(4) Activele și alte elemente de patrimoniu care se transmit Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” în cadrul reorganizării, cu excepția celor indicate la alineatul (3), pot fi reflectate în actul de transmitere și în bilanțul de reorganizare la valoarea contabilă indicată în situațiile financiare ale Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” întocmite la data actului de transmitere.

(5) În cazul în care pe parcursul procedurii de reorganizare se identifică bunuri aflate în gestiunea Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova”, pasibile transmiterii Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” dar care nu au fost delimitate după apartenență și / sau domeniu, acestea urmează a fi delimitate după finalizarea procedurii de reorganizare cu parcurgerea tuturor procedurilor legale prevăzute de legislație.

Articolul 9. Actul de transmitere și bilanțul de reorganizare

(1) Patrimoniul care se transmite Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” se va indica în actul de transmitere și în bilanțul de reorganizare la valoarea contabilă reflectată în situațiile financiare ale Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” întocmite la data actului de transmitere și bilanțului de reorganizare și valoarea determinată urmare a evaluării elementelor de patrimoniu prevăzute la articolul 8 alin. (3) din prezenta lege.

(2) Repartizarea drepturilor și obligațiilor, inclusiv a datoriilor, rezultate din contractele de recreditare, din amendamentele aferente contractelor de recreditare, încheiate între Ministerul Finanțelor și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, se efectuează în baza actului de transmitere.

(3) Actul de transmitere constituie temei juridic suficient pentru înregistrarea drepturilor în registrele publicitate.

Articolul 10. Formarea capitalului social

(1) Capitalul social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” este format din valoarea aporturilor primite (bunuri în proprietatea societății și, după caz, valoarea dreptului de folosință asupra bunurilor proprietate de stat domeniul public transmise în folosință) și nu poate fi mai mic decât valoarea activelor nete a acesteia.

(2) Capitalul social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” este divizat în acțiuni ordinare nominative deținute integral de stat, valoarea nominală / sau fixată a cărora se va determina de Agenția Proprietății Publice în actul de plasare a acțiunilor.

(3) Capitalul social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” poate fi constituit inclusiv prin aporturi în natură reprezentate de bunuri aflate în proprietatea statului domeniul privat, în limitele stabilite de legislație.

(4) Emisia acțiunilor la formarea capitalului social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” se plasează prin intermediul ofertei închise (emisiune închisă).

Articolul 11. Protecția creditorilor

(1) Avizul privind inițierea procedurii de reorganizare prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” se publică pe pagina web a organului înregistrării inițierii procedurii de reorganizare.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 207 alin. (1) Cod civil, notificarea creditorilor Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” se va efectua în termen de 5 zile de la data publicării avizului prevăzut la alineatul (1). Notificarea creditorilor se va efectua în scris prin expediere poștală recomandată sau prin expediere electronică la adresele cunoscute de poștă electronică ale creditorilor.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 207 alin. (2) Cod civil, creditorii Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” pot solicita acordarea de garanții adecvate sau instituirea altor măsuri proporționale de protecție a creanțelor lor, fără a putea împiedica sau bloca procesul de reorganizare. Cererile creditorilor se expediază în termen de 10 zile de la data publicării avizului pe pagina web a organului înregistrării de stat.

(4) Reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu poate fi suspendată sau anulată pentru motive ce țin exclusiv de opoziția creditorilor, în lipsa unui prejudiciu grav și iminent. Lipsa obiecțiilor în termenul prevăzut la alineatul (3) se consideră acceptare tacită a reorganizării.

(5) Reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” poate fi suspendată de instanța de judecată doar în cazul în care creditorul demonstrează existența unui prejudiciu grav, real și iminent, care nu poate fi remediat prin măsurile prevăzute la alineatul (3).

Articolul 12. Protecția salariaților

(1) Prin derogare de la prevederile articolului 42¹ alin. (5) și alin. (7) și art. 197¹ alin. (3) din Codul muncii nr. 154/2003, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” va informa salariații săi, prin intermediul organului sindical la nivel de unitate sau a reprezentanților aleși ai salariaților, despre reorganizare în termen de 10 zile de la inițierea procedurii de reorganizare, termenul de comunicare a opiniei consultative a organului sindical sau a reprezentanților salariaților fiind de 5 zile de la data notificării.

(2) Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, în calitate de cesionar, preia toate drepturile și obligațiile existente la data reorganizării ce decurg din contractele individuale de muncă ale angajaților care vor fi transferați la Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, precum și din contractul colectiv de muncă în vigoare.

(3) Disponibilizarea personalului în urma reorganizării Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în cazul imposibilității transferului acestuia, se va efectua în conformitate cu legislația muncii.

Capitolul III Dispoziții finale

Articolul 13.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Procedura de reorganizare prevăzută de prezenta lege urmează a fi inițiată din data înregistrării, de către organul de stat, a reorganizării Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare (separare) și înființării Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” (S.A. „CFM «Pasageri și Marfă»”), conform Hotărârii Guvernului nr. 38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova

(3) Autoritățile publice competente, în termen de cel mult 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi vor asigura:

- a) aprobarea statutului Societății pe Acțiuni “CFM – Infra”;
- b) aprobarea actului de transmitere și a bilanțului de reorganizare;
- c) înregistrarea Societății pe Acțiuni “CFM – Infra”;
- d) emisia și plasarea acțiunilor pentru formarea capitalului social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra”;
- e) instituirea unui sistem de guvernare corporativă a Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” în conformitate cu principiile bunei guvernări, inclusiv: desemnarea unui consiliu de administrație independent și profesionist; aplicarea criteriilor de transparență și performanță în administrarea societății; instituirea mecanismelor de control intern și audit extern independent.

(3) Procedurile aferente reorganizării Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” au caracter prioritar, iar termenele de examinare de către autoritățile competente a actelor pentru formalizarea reorganizării și înregistrării de stat a Societății pe Acțiuni “CFM – Infra”, inclusiv termenele pentru înregistrarea emisiei de acțiuni, se reduc la jumătate.

(4) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Agenția Proprietății Publică aprobă calendarul detaliat al procedurii de reorganizare, care va include termene concrete pentru fiecare etapă prevăzută la articolul 5.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

Nota de fundamentare
la proiectul legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Proprietății Publice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege supus examinării este elaborat în conformitate cu angajamentele asumate prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, care stabilește că Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” urmează a fi reorganizată în două societăți pe acțiuni, Societatea pe acțiuni „CFM Infra” și Societatea pe acțiuni „CFM Pasageri și Marfă”, cu adoptarea organigramelor, finalizarea separării financiare și contabile și adoptarea planurilor de afaceri pentru dezvoltare. Măsura respectivă având termen de executare – Decembrie 2026. Drept urmare, către termenul stabilit – Decembrie 2026, care nu se supune revizuirii sau altor modificări/extinderi, pe piața serviciilor transportului feroviar urmează să activeze două societăți pe acțiuni, înregistrate în urma reorganizării Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” (CFM). Astfel, în vederea accelerării implementării obiectivelor respective, se propune promovarea unei legi speciale cu derogări la cadrul normativ privind procedura de reorganizare a persoanelor juridice rezultate din acest proces, de înregistrare a acțiunilor, în vederea realizării procesului de transformare a capitalului social al întreprinderii de stat în acțiuni și emiterii acestora în cadrul reorganizării prin transformare în societate pe acțiuni, procedura de evaluare a patrimoniului și modul de înregistrare a bunurilor imobile și altor norme cheie, necesare a fi respectate în vederea înregistrării Societății pe Acțiuni “CFM Infra” către termenul stabilit prin Planul de creștere al Republicii Moldova pentru 2025 – 2027. Reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu reprezintă o reorganizare obișnuită a unei întreprinderi de stat, ci o reformă structurală a unui sector strategic și a unei infrastructuri critice naționale. Procesul urmărește implementarea modelului instituțional prevăzut de Codul transportului feroviar, bazat pe separarea administratorului infrastructurii de operatorii de transport, în conformitate cu acquis-ul Uniunii Europene și cu angajamentele asumate de Republica Moldova față de partenerii de dezvoltare. În aceste condiții, adoptarea unui cadru juridic special reprezintă o măsură necesară pentru asigurarea realizării reformei în termenul asumat prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere pentru anii 2025–2027. Subsecvent, reforma domeniului feroviar este condiționată de art. 9–10, art. 13 alin. (3) și art. 14 alin. (1) din Codul transportului feroviar nr. 19/2022, cu modificările ulterioare, Anexei X la Capitolul 15 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare, semnat la Chișinău la 14 noiembrie 2014, ratificat prin Legea nr. 22/2015, cu modificările ulterioare și Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind infrastructura feroviară și parcul de material rulant ale Republicii Moldova, semnat la Chișinău la 26 septembrie 2016, ratificat prin Legea nr. 298/2016, cu modificările ulterioare.
2.2 Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova „Pasageri și Marfă” prin urmare a reorganizării prin dezmembrare (separare) a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, întreprinderea de stat evocată a intrat în proces amplu de reorganizare. În urma implementării Hotărârii

Guvernului nr. 38/2026 se va realiza doar jumătate din angajamentele asumate prin Planul de creștere al Republicii Moldova pentru 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025 și anume crearea societății pe acțiuni responsabile de transport feroviar de pasageri și marfă. Pentru crearea celeilalte societăți pe acțiuni responsabile de administrarea infrastructurii este necesară crearea premiselor pentru reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” rămasă după prima etapă de reorganizare prin transformarea acesteia din întreprindere de stat în societate pe acțiuni cu schimbarea denumirii în S.A. “CFM Infra”.

Deoarece la această etapă Î.S. „Calea Ferată din Moldova” este în plin proces de reorganizare, astfel cum acesta a fost inițiat în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 38/2026, reorganizarea ulterioară prin transformare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în Societate pe Acțiuni „CFM Infra” cu respectarea tuturor termenelor și procedurilor aferente unui proces clasic de reorganizare presupune finalizarea înregistrării Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” s-ar efectua, conform unui scenariu optimist, în martie-aprilie 2027.

Nerealizarea reformei până la termenul asumat nu reprezintă doar o întârziere administrativă, ci ar conduce la neexecutarea unor obligații legale și de politici publice asumate de Republica Moldova. În particular, ar fi afectată implementarea Codului transportului feroviar, realizarea angajamentelor asumate în cadrul Planului de creștere pentru Republica Moldova și executarea obligațiilor asumate în raport cu instituțiile financiare internaționale care finanțează modernizarea sectorului feroviar.

Acest termen nu poate fi tolerat din motivul că luna limită pentru reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” și înființarea celor două societăți pe acțiuni în urma organizării acesteia, este decembrie 2026, care nu poate fi modificat

Termenul estimativ din martie-aprilie 2027 rezultă expres dintr-un șir de norme legale, cum ar fi:

- articolul 5 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, care stabilește că toate bunurile întreprinderii de stat se evaluează în cazul reorganizării acesteia. Numărul mare de bunuri ale Î.S. “Calea Ferată din Moldova” și costul serviciilor de evaluare reieșind din complexitatea evaluării generează cheltuieli de zeci de milioane de lei din bugetul de stat, deoarece Î.S. “Calea Ferată din Moldova” nu are capacitate financiară să acopere cheltuielile din propriile venituri.

Totodată, evaluarea integrală a patrimoniului nu este indispensabilă pentru realizarea reorganizării, deoarece operațiunea propusă nu implică înstrăinarea activelor și nici schimbarea titularului final al dreptului de proprietate asupra patrimoniului, statul rămânând proprietarul exclusiv al bunurilor și acționar unic al societății rezultate din reorganizare. În aceste condiții, evaluarea obligatorie doar a activelor care formează aportul la capitalul social reprezintă o măsură suficientă pentru protejarea interesului patrimonial al statului și pentru respectarea normelor privind formarea capitalului social al societății pe acțiuni;

- articolul 207 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002, potrivit căruia în termen de o lună de la publicarea avizului de reorganizare a persoanei juridice, creditorii pot cere garanții privind satisfacerea creanțelor. În același timp, în timp de 15 zile de la adoptarea hotărârii de reorganizare a persoanei juridice, organul executiv al persoanei juridice este obligat să informeze în scris toți creditorii despre reorganizarea persoanei juridice. Cumulativ, procedura durează 45 de zile, adică o lună și jumătate. Acest termen este acceptabil, în condiția când despre activitatea persoanei juridice cunoaște un număr redus de cetățeni, activitatea persoanei juridice este necunoscută pentru societate, iar creditorii trebuie să fie precauți cu debitorii de rea credință. În cazul Î.S. “Calea Ferată din Moldova”, aceasta este în vizorul mass-media, orice evenimente legate de activitatea întreprinderii sunt reflectate în resursele mass-media, este menținut un interes public sporit asupra problemelor întreprinderii, iar clasa politică încearcă să intervină cu obiecții și propuneri cu scopul de îmbunătățire a guvernantei corporative a întreprinderii. Însuși, datele privind obligația Î.S. “Calea Ferată din Moldova” de reorganizare în câteva persoane juridice timp îndelungat este promovată de societatea civilă, reprezentanții Guvernului și

comentatorii politici. În situația actuală, nu sunt necesare cele 45 de zile pentru notificare și răspuns asupra notificării.

Derogările propuse nu elimină drepturile creditorilor și nu afectează existența creanțelor acestora. Creditorii își păstrează dreptul de a fi informați despre reorganizare, dreptul de a solicita garanții adecvate și dreptul de acces la justiție. Modificările propuse urmăresc exclusiv prevenirea situațiilor în care exercitarea drepturilor procedurale poate conduce la blocarea unei reforme de interes public major, fără a exista un prejudiciu grav și iminent pentru creditor;

- articolul 6 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, stabilește că Guvernul are drepturi exclusive în adoptarea hotărârilor de restructurare, reorganizare sau lichidare. În situația când este necesar de efectuat și alte derogări privind reorganizarea accelerată a Î.S. “Calea Ferată din Moldova”, este necesară intervenția privind scutirea Guvernului de promovare a unui act normativ suplimentar privind reorganizarea întreprinderii.

- articolul 47¹ alin. (5), (7) și art. 197¹ alin. (3) din Codul muncii nr. 154/2003, cele 30 de zile calendaristice și 10 zile lucrătoare, suspendă unele procese de transmitere pe un termen suplimentar de circa 44 zile calendaristice. Este evident că drepturile salariaților nu pot fi neglijate și nici încălcate, însă avînd în vedere că angajații Î.S. “Calea Ferată din Moldova” și Federației Sindicale a Feroviarilor din Republica Moldova au fost notificați oficial la 13 februarie 2026 despre reorganizarea întreprinderii, se consideră necesar de revizuit termenele actuale, reducând aceste de la 30 la 10, precum și de la 10 zile lucrătoare la 5 zile calendaristice.

Derogările propuse nu afectează substanța drepturilor salariaților și nu diminuează garanțiile prevăzute de legislația muncii. Acestea vizează exclusiv reducerea unor termene procedurale de consultare, menținînd integral drepturile individuale și colective ale salariaților, inclusiv transferul raporturilor de muncă către societatea succesoare și aplicarea legislației muncii în cazul eventualelor disponibilizări;

- articolul 185 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997 stabilește că înainte de a se reorganiza, întreprinderea urmează să înștiințeze Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea unui control fiscal și determinarea volumului de drepturi și obligații succesoare ale persoanei nou-create. Efectuarea controlului fiscal și emiterea în paralel a unui bilanț de repartitie dublează aceeași activitate, fapt care tergiversa considerabil procesul de reorganizare a întreprinderii. În cazul reorganizării prin transformare, toate obligațiile fiscale existente se transmit de drept societății succesoare în temeiul principiului succesiunii universale. Prin urmare, efectuarea controlului fiscal înainte de reorganizare nu generează efecte juridice suplimentare pentru protecția intereselor fiscale ale statului, însă poate întârzia semnificativ procesul de reorganizare. Autoritățile fiscale își păstrează integral competențele de control și după finalizarea reorganizării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul reorganizării este crearea unei entități mai eficiente din punct de vedere economic și administrativ, care să sprijine dezvoltarea infrastructurii feroviare din Moldova și să îmbunătățească calitatea serviciilor de transport.

Reorganizarea propusă nu reprezintă un proces de privatizare și nu implică transferul controlului asupra infrastructurii feroviare către persoane private. Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra” va avea capital integral de stat, iar infrastructura feroviară va continua să rămână sub controlul statului. Obiectivul proiectului constă exclusiv în schimbarea formei juridice și implementarea unui model de guvernanta corporativă compatibil cu cerințele Codului transportului feroviar și cu bunele practici europene.

Reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în societate pe acțiuni, ca un proces complex, va crea premise pentru implementarea unor tehnologii moderne de monitorizare și întreținere a căii ferate, care vor reduce costurile de operare și poate îmbunătăți fiabilitatea serviciilor, contribuind astfel la creșterea veniturilor și la atragerea unor noi segmente de piață.

Dat fiind caracterul urgent al proiectelor, reușita acestora depinde în cea mai mare măsură de gradul de sinergie între autoritățile implicate, și de celeritatea parcurgerii etapelor administrative și legale necesare, astfel încât demararea procesului de reorganizare să fie posibilă în timpul cât mai apropiat.

În concluzie, reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” poate fi văzută ca o necesitate pentru a asigura o rețea feroviară mai eficientă, modernă și competitivă. Implementarea unui plan de reorganizare care să răspundă acestor nevoi și să sprijine dezvoltarea economică durabilă va aduce beneficii semnificative pe termen lung.

Reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” face parte din angajamente asumate față de partenerii de dezvoltare (ex. Uniunea Europeană, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții), iar accelerarea procesului de reorganizare confirmă seriozitatea și determinarea Guvernului în implementarea reformelor.

Noua societate pe acțiuni va asigura conformitatea cu reglementările internaționale relevante, inclusiv cele privind siguranța feroviară, protecția mediului și interoperabilitatea rețelelor feroviare. În scopul integrării în rețeaua feroviară europeană, S.A. “CFM Infra” va coopera cu alte autorități de reglementare și operatori feroviari din regiune și Uniunea Europeană.

Proiectul este structurat din paisprezece articole, după cum urmează:

- Obiectul și domeniul de reglementare;
- Interesul public major și caracterul derogatoriu al reglementării;
- Principiile reorganizării Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”;
- Instituțiile implicate și competența lor în procedura de reorganizare;
- Etapele procedurii de reorganizare;
- Reorganizarea prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”;
- Inițierea și organizarea procedurii de reorganizare;
- Inventarierea, delimitarea și evaluarea patrimoniului;
- Actul de transmitere și bilanțul de reorganizare;
- Formarea capitalului social;
- Protecția creditorilor;
- Protecția salariaților;
- Măsuri financiare și fiscale;
- Dispoziții tranzitorii.

Conform prevederilor proiectului reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” va avea la bază principiul continuității juridice a entității transformate, principiul transmiterii universale a patrimoniului, principiul legalității și al supremației interesului public, principiul protecției creditorilor, principiul transparenței și al responsabilității decizionale, principiul evaluării reale și corecte a patrimoniului, principiul separării regimului juridic al bunurilor, principiul continuității funcționale și economice, principiul protecției salariaților și principiul corporatizării și al guvernantei moderne.

În calitate de instituții implicate în procedură de reorganizare, sunt vizate autoritatea publică centrală în domeniul administrării proprietății publice, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, organele de conducere ale societății pe acțiuni constituite în rezultatul reorganizării, autoritatea competentă în domeniul înregistrării de stat, autoritățile publice cu competențe în domeniul fiscal, al relațiilor de muncă, al regimului bunurilor proprietate publică sau privată a statului, precum și alte autorități competente.

Procedura de reorganizare cuprinde următoarele etape:

- inițierea procesului de reorganizare și constituirea mecanismelor instituționale necesare implementării acesteia;
- inventarierea, delimitarea și evaluarea patrimoniului întreprinderii de stat;
- elaborarea și aprobarea actului de transmitere și a bilanțului de reorganizare;
- determinarea structurii capitalului social și a modalității de formare a acestuia;
- realizarea măsurilor privind protecția creditorilor;

- asigurarea transferului drepturilor și obligațiilor inclusiv a raporturilor de muncă.

Întreprinderea de Stat Calea Ferată din Moldova se reorganizează prin transformare în Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, care devine succesor universal în drepturi și obligații ale Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Prin derogare de la prevederile art. 6 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice și prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, inițierea, derularea și respectiv finalizarea procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în Societate pe Acțiuni “CFM – Infra” nu este condiționată de emiterea unei hotărâri de Guvern aparte.

Prin derogare de la prevederile art. 5 alin. (4) lit. f) Legea nr. 989/2002 privind activitatea de evaluare, se supun evaluării obligatorii doar activele (mijloacele fixe și activele nemateriale) care constituie aport în capitalul social / acoperă capitalul social al Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” și / sau activele - proprietate publică domeniul public al statului, dreptul de folosință asupra cărora se depune la formarea capitalului social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra”.

Patrimoniul care se transmite Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” se va indica în actul de transmitere și în bilanțul de reorganizare la valoarea contabilă reflectată în situațiile financiare ale Î.S. “Calea Ferată din Moldova” întocmite la data actului de transmitere și bilanțului de reorganizare și valoarea determinată urmare a evaluării elementelor de patrimoniu prevăzute la articolul 8 alin. (3) din proiectul de lege.

Capitalul social al Societății pe Acțiuni “CFM – Infra” va fi format din valoarea contabilă a activelor nete ale Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și, după caz, din valoarea dreptului de folosință asupra bunurilor proprietate de stat domeniul public transmis S.A. “CFM – Infra”, conform actului de transmitere.

Proiectul de lege propune derogări de la art. 207 alin. (1) Cod civil, astfel încât notificarea creditorilor Î.S. „Calea Ferată din Moldova” să se efectueze în termen de 5 zile de la data publicării avizului prevăzut la alineatul (1). Notificarea creditorilor se va efectua în scris prin expediere poștală recomandată sau prin expediere electronică la adresele cunoscute de poștă electronică ale creditorilor. Prin derogare de la prevederile art. 207 alin. (2) Cod civil, creditorii Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pot solicita acordarea de garanții adecvate sau instituirea altor măsuri proporționale de protecție a creanțelor lor, fără a putea împiedica sau bloca procesul de reorganizare. Cererile creditorilor se expediază în termen de 10 zile de la data publicării avizului pe pagina web a organului înregistrării de stat.

La fel, proiectul de lege propune derogări și de la prevederile articolului 42¹ alin. (5) și alin. (7) și art. 197¹ alin. (3) din Codul muncii nr. 154/2003, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” urmând să informeze salariații săi, prin intermediul organului sindical la nivel de unitate sau a reprezentanților aleși ai salariaților, despre reorganizare în termen de 10 zile de la inițierea procedurii de reorganizare, termenul de comunicare a opiniei consultative a organului sindical sau a reprezentanților salariaților fiind de 5 zile de la data notificării.

O altă derogare propusă, se referă la art. 185 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, care stabilește că inițierea și desfășurarea procedurii de reorganizare a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” prin transformare în Societate pe Acțiuni “CFM – Infra” nu va fi condiționată de efectuarea controlului fiscal prealabil.

Derogările instituite prin acest proiect au caracter excepțional, temporar și limitat exclusiv la procedura de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Acestea sunt justificate de necesitatea realizării reformei structurale a sectorului feroviar într-un termen determinat și nu afectează esența drepturilor creditorilor, salariaților sau altor persoane interesate. Derogările sunt adecvate și proporționale scopului urmărit, fiind aplicabile doar pe durata procedurii de reorganizare și exclusiv în măsura necesară asigurării continuității serviciului public feroviar și finalizării reformei asumate de Republica Moldova.

3.2 Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de lege au fost analizate trei opțiuni alternative pentru realizarea obiectivului de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și implementarea modelului instituțional prevăzut de Codul transportului feroviar nr. 19/2022.

Opțiunea nr. 1 – Menținerea situației existente (status quo)

Această opțiune presupune neadoptarea unor măsuri suplimentare pentru reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și continuarea activității în cadrul structurii instituționale existente.

Opțiunea respectivă nu poate fi acceptată deoarece ar conduce la neexecutarea prevederilor Codului transportului feroviar nr. 19/2022 referitoare la separarea administratorului infrastructurii feroviare de operatorii de transport feroviar și la crearea unei entități distincte responsabile de administrarea infrastructurii feroviare.

Totodată, neimplementarea reformei ar determina:

- neexecutarea angajamentelor asumate prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027;
- întârzierea alinierii sectorului feroviar la standardele și cerințele Uniunii Europene;
- afectarea implementării obligațiilor asumate în raport cu instituțiile financiare internaționale implicate în finanțarea și restructurarea sectorului feroviar;
- menținerea modelului actual de organizare, care limitează posibilitățile de modernizare și dezvoltare a infrastructurii feroviare.

De asemenea, neimplementarea reformei ar perpetua dificultățile existente în administrarea infrastructurii feroviare, ar afecta competitivitatea transportului feroviar în raport cu alte moduri de transport și ar limita capacitatea statului de a atrage investiții în dezvoltarea infrastructurii și serviciilor feroviare.

Prin urmare, opțiunea menținerii situației existente nu permite atingerea obiectivelor de reformă asumate de Republica Moldova și nu a fost reținută.

Opțiunea nr. 2 – Reorganizarea prin aplicarea integrală a procedurilor ordinare prevăzute de legislația generală

Această opțiune presupune realizarea reorganizării prin transformare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în societate pe acțiuni exclusiv în baza procedurilor generale prevăzute de Codul civil, Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea nr. 989/2002 privind activitatea de evaluare, Codul muncii și Codul fiscal.

Deși această opțiune ar permite realizarea reorganizării fără instituirea unor derogări legislative, analiza efectuată a demonstrat că aplicarea cumulativă a tuturor procedurilor ordinare nu permite finalizarea reorganizării până la termenul-limită stabilit prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, respectiv luna decembrie 2026.

În particular:

- evaluarea integrală a patrimoniului Î.S. „Calea Ferată din Moldova” ar presupune costuri foarte ridicate și o perioadă îndelungată de executare;
- procedurile de notificare și protecție a creditorilor ar prelungi considerabil durata reorganizării;
- termenele de informare și consultare prevăzute de legislația muncii ar întârzia implementarea etapelor reorganizării;
- controlul fiscal prealabil reorganizării ar genera activități suplimentare care nu produc efecte juridice suplimentare în condițiile succesiunii universale a drepturilor și obligațiilor.

În consecință, aplicarea exclusivă a procedurilor ordinare creează riscul real al depășirii termenului de implementare a reformei și al neexecutării angajamentelor asumate de Republica Moldova.

Din aceste motive, opțiunea respectivă nu a fost reținută.

Opțiunea nr. 3 – Adoptarea unei legi speciale privind reorganizarea prin transformare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (opțiunea recomandată)

Opțiunea selectată constă în adoptarea unei legi speciale care instituie un regim juridic temporar și derogatoriu, aplicabil exclusiv procedurii de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” prin transformare în Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra”.

Această opțiune permite:

- realizarea reformei în termenul stabilit prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027;
- implementarea prevederilor Codului transportului feroviar nr. 19/2022 privind separarea administratorului infrastructurii de operatorii de transport;
- asigurarea continuității serviciului public de transport feroviar și a funcționării infrastructurii feroviare naționale;
- reducerea costurilor administrative și financiare asociate reorganizării;
- păstrarea controlului integral al statului asupra infrastructurii feroviare și a societății rezultate din reorganizare;
- implementarea unui model modern de guvernanță corporativă compatibil cu standardele europene.

Totodată, derogările instituite prin proiect au caracter limitat, temporar și proporțional scopului urmărit. Acestea nu afectează esența drepturilor creditorilor, salariaților sau ale altor persoane interesate, ci adaptează procedurile existente la specificul reorganizării unei infrastructuri critice de interes public major.

În aceste condiții, opțiunea adoptării unei legi speciale reprezintă soluția cea mai eficientă și proporțională pentru realizarea obiectivelor de reformă asumate de Republica Moldova și pentru finalizarea reorganizării Î.S. „Calea Ferată din Moldova” până la termenul stabilit.

Implicațiile juridice:

- Codul transportului feroviar reprezintă un act legislativ adoptat de Parlament, iar neexecutarea prevederilor sale poate constitui o încălcare a legii. Aceasta ar putea duce la sancțiuni legale pentru Guvern, inclusiv procese sau presiuni din partea autorităților internaționale sau a instituțiilor financiare care susțin dezvoltarea infrastructurii de transport;

- Moldova, ca parte a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, este obligată să armonizeze legislația internă cu normele UE în domeniul transporturilor, inclusiv reglementările privind administrarea infrastructurii feroviare. Nerespectarea acestora ar putea împiedica aderarea la reglementările și standardele europene, precum și integrarea în rețelele de transport internaționale.

Implicațiile economice:

- Codul transportului feroviar prevede crearea unei entități responsabile pentru administrarea infrastructurii, ceea ce ar permite o gestionare mai eficientă și atragerea de fonduri externe pentru modernizarea căii ferate. Neexecutarea acestei prevederi ar putea descuraja investitorii și ar împiedica atragerea de fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii feroviare;

- Fără o entitate clară responsabilă de administrarea infrastructurii feroviare, aceasta ar putea rămâne sub o gestionare fragmentată sau ineficientă, ceea ce ar duce la costuri ridicate de întreținere și operare, dar și la întârzieri și întreruperi frecvente ale serviciilor de transport;

- Crearea unei entități pentru administrarea infrastructurii feroviare este un pas important pentru integrarea în rețelele feroviare europene și pentru a beneficia de fonduri europene pentru infrastructura de transport. Nerespectarea acestui lucru ar putea pune în pericol accesul la aceste oportunități;

- Infrastructura feroviară deficitară – caracterizată prin viteze comerciale scăzute, frecvență redusă, lipsa interoperabilității și capacitate limitată – afectează competitivitatea transportului feroviar în raport cu transportul rutier. Această ineficiență determină creșterea costurilor de transport și depozitare, având un efect de amplificare în lanțul de aprovizionare, cu implicații asupra prețului final al produselor și profitabilității agenților economici;

- Ineficiența căii ferate poate cauza întârzieri semnificative în transportul mărfurilor, afectând lanțurile de producție și aprovizionare. Acest lucru reduce competitivitatea antreprenorilor naționali atât pe plan intern, cât și pe piețele externe. Industria prelucrătoare, agricolă și energetică – sectoare mari consumatoare de transport în vrac – sunt direct afectate de lipsa unui transport feroviar eficient. Întârzierile, lipsa predictibilității și capacitatea limitată de manevră și încărcare în gări industriale generează blocaje în fluxurile de producție și pierderi financiare semnificative;

- O rețea feroviară inefficientă transmite un semnal negativ despre capacitatea țării de a susține dezvoltarea economică pe termen lung. Astfel, multe investiții pot fi redirecționate către state care oferă infrastructură modernă și fiabilă. În analiza de fezabilitate a proiectelor, infrastructura de transport reprezintă un criteriu esențial. Lipsa unei rețele feroviare moderne descurajează investițiile în zonele industriale, reducând potențialul de dezvoltare regională și competitivitatea națională în atragerea capitalului străin.

- O altă consecință importantă este suprasolicitarea drumurilor naționale și europene. În lipsa unei alternative feroviare viabile, transportatorii aleg varianta rutieră, ceea ce duce la creșterea traficului, deteriorarea rapidă a drumurilor și costuri mai mari cu întreținerea acestora din partea statului. În plus, crește și riscul de accidente rutiere, cu implicații sociale și economice semnificative.

Implicațiile sociale:

- O administrare inefficientă a infrastructurii feroviare ar putea duce la condiții mai proaste pentru pasageri și la creșterea costurilor de operare. Transportul feroviar este un serviciu public esențial pentru cetățeni, iar neexecutarea prevederilor legale ar putea duce la o scădere a calității serviciilor și la o scădere a încrederii în sistemul de transport public;

- O reorganizare bine gestionată ar putea crea noi locuri de muncă și ar îmbunătăți condițiile de muncă ale angajaților din sectorul feroviar. Dacă Guvernul nu pune în aplicare prevederile legale, acest sector ar putea rămâne nereglementat, iar angajații ar putea fi expuși unor condiții de muncă mai precare, cu risc de instabilitate profesională.

Impactul asupra guvernantei și transparenței:

- O entitate responsabilă de administrarea infrastructurii feroviare ar permite un control mai clar și o transparență mai mare în gestionarea resurselor publice. Nerespectarea acestei prevederi ar lăsa loc pentru abuzuri sau gestionarea inefficientă a resurselor publice, ceea ce ar putea submina încrederea publicului în Guvern;

- Codul transportului feroviar oferă cadrul legal pentru reformarea sectorului feroviar din Moldova. Nerespectarea acestuia ar împiedica implementarea unor reforme necesare în acest sector, care sunt esențiale pentru modernizarea și eficientizarea acestuia.

Riscurile de neimplementare:

- Republica Moldova se află în proces de aderare în Uniunea Europeană, iar neexecutarea unui Cod care reflectă standardele internaționale ar putea dăuna relațiilor externe, îngreunând negocierile și aderarea la diferite acorduri internaționale;

- Neexecutarea prevederilor legale ar putea atrage sancțiuni din partea organizațiilor internaționale, cum ar fi Uniunea Europeană sau Banca Mondială, care sprijină dezvoltarea infrastructurii de transport. Acest lucru ar putea duce la pierderea unor surse importante de finanțare.

Nerespectarea prevederilor Codului transportului feroviar nr. 19/2022 ar putea avea consecințe grave pe termen lung pentru Republica Moldova, în domenii precum eficiența economică, siguranța infrastructurii feroviare, dezvoltarea regională și integrarea în rețelele europene de transport. Astfel, opțiunea de a nu implementa aceste prevederi ar putea compromite semnificativ procesul de modernizare a sectorului feroviar și ar limita accesul la finanțări externe.

Prin urmare, este recomandat ca fie puse în aplicare prevederile Codului transportului feroviar, să fie creată o întreprindere responsabilă de administrarea infrastructurii feroviare și să

se asigure că acest proces este transparent, bine planificat și implementat eficient, pentru a sprijini dezvoltarea durabilă a transportului feroviar în Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1 Impactul asupra sectorului public

Se menține mecanismul de transmitere și delimitare a bunurilor publice și private ale statului, prin consolidarea controlului statului asupra infrastructurii critice, trecând la un model corporativ de gestionare bunurilor.

Prin proiect se accelerează procesele administrative, se suspendă și se anulează penalitățile și dobânzile aferente obligațiilor către bugetul public național și fondurile sociale.

Conform prevederilor proiectului, salariații sunt transferați cu respectarea drepturilor, iar disponibilizările se vor face conform Codului muncii nr. 154/2003.

Pe termen scurt, proiectul presupune eforturi administrative și careva neîncasări suplimentare la bugetele și fondurile de stat.

Pe termen lung, proiectul urmărește eficientizarea gestionării patrimoniului public, modernizarea guvernantei și menținerea infrastructurii critice în proprietatea statului, dar sub o formă corporatizată.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” va permite o gestionare mai eficientă a resurselor financiare, prin separarea activităților și responsabilităților fiecărei societăți. Această structură va facilita atragerea de investiții private, deoarece investitorii vor putea închiria infrastructura feroviară și vor avea acces direct la serviciile de transport specifice (marfă sau pasageri). De asemenea, se preconizează o îmbunătățire a performanței financiare și operaționale a fiecărei entități, prin implementarea unor strategii adaptate nevoilor specifice ale fiecărui sector.

Beneficii financiare estimate:

- Separarea contabilă și operațională va permite analiza reală a profitabilității fiecărui segment (marfă, pasageri, infrastructură);
- Creșterea atractivității pentru investitori, în special în transportul de marfă, unde se așteaptă liberalizarea pieței și posibile parteneriate public-private.

Cu referire la obligațiile asumate în baza acordurilor de împrumut externe, inclusiv cele derivate din contractele de recreditare încheiate cu Ministerul Finanțelor, menționăm că acestea vor fi reflectate în bilanțul de repartitie, conform art. 207 din Codul civil. Preluarea efectivă a obligațiilor garantate sau gajate va avea loc cu acordul expres al creditorului și al debitorului gajist, în conformitate cu Codul civil.

Pentru a reduce riscurile juridice și bugetare asociate reorganizării se prevede menținerea integrală a garanțiilor statului și a angajamentelor existente în baza contractelor de recreditare deja încheiate. Prin această abordare, se urmărește asigurarea continuității proiectelor investiționale internaționale și protejarea intereselor creditorilor, inclusiv ale statului.

În baza datelor preliminare, se estimează că reorganizarea va permite monitorizarea mai clară a fluxurilor financiare, gestiunea individualizată a datoriilor și creșterea atractivității pentru eventuale investiții private în sectorul comercial feroviar.

Subsecvent, expertizele tehnice și evaluările patrimoniului invocate în proiect, vor genera cheltuieli, care vor fi asigurate din bugetul de stat.

Dacă transferul unor salariați nu va fi posibil, disponibilizările se vor efectua conform Codului muncii nr. 154/2003 cu unele derogări legale privind termenii de notificare. Indiferent dacă s-ar aplica prevederile Codului muncii nr. 154/2003 sau derogările propuse la Codul muncii, disponibilizările vor implica plăți compensatorii.

În același timp, proiectul prevede evitarea riscului suspendării circulației transportului feroviar, ce ar genera costuri mult mai mari pentru stat (pierderi economice, sociale și logistice), iar procesul de reorganizare propus a fi efectuat va permite continuarea serviciilor prestate în domeniul transportului feroviar.

În concluzie, indiferent dacă se va adopta sau se va refuza adoptarea proiectului, reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” va genera cheltuieli pentru serviciile de evaluare, expertizare, plăți compensatorii pentru salariați disponibilizați, perfectarea actelor cadastrale și altele. Însă, prin adoptarea proiectului în cauză, se vor reduce semnificativ cheltuielile pentru expertizare și evaluare a patrimoniului întreprinderii.
4.3 Impactul asupra sectorului privat
Reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” este esențială pentru modernizarea sectorului feroviar. Impactul financiar pe termen mediu și lung este pozitiv, oferind transparență, eficiență și deschidere către investiții private, în conformitate cu bunele practici europene. Reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” urmărește crearea unui cadru concurențial și atractiv pentru investițiile private, în conformitate cu Codul transportului feroviar nr. 19/2022. Prin separarea serviciilor de transport de marfă și pasageri de infrastructura feroviară și desemnarea S.A. “CFM Infra” în calitate de administrator al infrastructurii feroviare: - Se eliberează accesul la infrastructură pentru operatorii privați, în condiții de nediscriminare și transparență; - Sectorul privat va putea opera trenuri proprii de marfă prin achitarea unei taxe de utilizare a infrastructurii. Oportunități pentru sectorul privat: - Posibilitatea de investiții directe în material rulant, terminale logistice, centre intermodale; - Dezvoltarea de centre de întreținere și reparații a trenurilor. Crearea de locuri de muncă și transfer de know-how: - Atragerea companiilor private aduce standardizare, eficiență operațională și inovație tehnologică; - Dezvoltarea unui ecosistem de furnizori locali, subcontractori, și IMM-uri în jurul noilor entități feroviare. Reorganizarea Î.S. “Calea Ferată din Moldova” un impact pozitiv asupra sectorului privat, prin: - Crearea unui mediu concurențial echitabil; - Atragerea de investiții și tehnologii moderne; - Deschiderea pieței pentru furnizori și operatori privați. În același timp, conform proiectului creditorii privați ai Î.S. “Calea Ferată din Moldova” se vor notifica în termen de 5 zile de la publicarea avizului de reorganizare. Ei vor putea solicita garanții sau măsuri de protecție, dar nu vor putea bloca procesul de reorganizare. Subsecvent, reorganizarea garantează continuitatea juridică, contractele existente cu parteneri privați fiind valabile. Concomitent, sectorul privat (operatori de transport, companii logistice, exportatori/importatori) vor beneficia de menținerea funcționalității infrastructurii feroviare. Pe termen scurt proiectul asigură limitarea opoziției creditorilor și menținerea contractelor existente, iar pe termen lung proiectul va crea condiții pentru investiții private, parteneriate și un mediu de afaceri mai transparent în domeniul transportului feroviar.
4.4 Impactul social
Proiectul are un impact social pozitiv prin protecția salariaților, menținerea serviciului public, creșterea transparenței și consolidarea coeziunii sociale. Riscurile sociale (disponibilizări, adaptarea la noul model corporativ) sunt limitate prin garanțiile propuse a fi păstrate prin proiect.
4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul nu are impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu are impact asupra egalității și egalității de gen.
4.5 Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact asupra mediului.

4.6 Alte impacturi și informații relevante
-
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1 Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu transpune legislația UE
5.2 Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
-
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În conformitate cu prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, versiunea inițială a proiectului a fost întocmită și remisă spre consultare prealabilă către Cancelaria de Stat, Consiliul Concurenței, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Servicii Publice, Agenția Proprietății Publice, Comisia Națională a Pieței Financiare, I.P. “Cadastrul Bunurilor Imobile”, Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Î.S. “Calea Ferată din Moldova”, Federația Sindicală a Feroviarilor din Republica Moldova și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Suplimentar, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16599). Proiectul urmează a fi supus procesului de avizare, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și va fi plasat pe paginile web www.midr.gov.md și particip.gov.md pentru consultări publice. Proiectul urmează a fi avizat de următoarele instituții: - Consiliul Concurenței; - Cancelaria de Stat; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Sănătății; - Ministerul Muncii și Protecției Sociale; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Agenția Servicii Publice; - Agenția Proprietății Publice; - Comisia Națională a Pieței Financiare; - I.P. “Cadastrul Bunurilor Imobile”; - Serviciul Fiscal de Stat; - Casa Națională de Asigurări Sociale; - Compania Națională de Asigurări în Medicină; - Î.S. “Calea Ferată din Moldova” - Federația Sindicală a Feroviarilor din Republica Moldova. După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare către: - Centrul Național Anticorupție; - Ministerul Justiției.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În urma aprobării proiectului nu va trebui de modificat cadrul normativ secundar.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este necesar de aprobat acte normative suplimentare în vederea punerii în aplicare a proiectului.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

Nr. 01/4273 din 08.05.2026

La nr. 06-2276 din 29.04.2026

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**

Agenția Servicii Publice a examinat solicitarea referitoare la avizarea proiectului de lege *privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

1. Este necesară reformularea sintagmei „*succesiune universală*”, utilizată pe tot parcursul textului proiectului de lege prezentat spre avizare, întrucât acesta reprezintă un termen doctrinar și teoretic, iar Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 la art. 205 operează cu termenii „sucesiunea de drept în cazul reorganizării persoanei juridice”.

2. Principiile reorganizării indicate la **art. 3** din proiectul de lege contravin derogărilor normative specificate pe tot parcursul textului proiectului (de exemplu: lit. c), d), e) ale articolului menționat), ceea ce creează o situație contradictorie.

3. Cu referire la prevederile **art. 4 alin. (5)** din proiect, acestea urmează să fie revizuite, deoarece contravin reglementărilor legale, stabilite la art. 222 alin. (1) din Codul civil nr. 1107/2002, prin care transformarea persoanei juridice are ca efect schimbarea formei sale juridice de organizare prin modificarea actelor de constituire în condițiile legii, inclusiv contravin prevederilor art. 22 alin. (11) și (12) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, conform căreia reorganizarea persoanei juridice prin transformare se consideră încheiată din momentul înregistrării de stat a noii forme juridice de organizare a persoanei juridice create ca urmare a transformării și persoana juridică reorganizată prin transformare își păstrează numărul de identificare de stat.

4. **Art. 9 alin. (2)** din proiect necesită a fi revăzut, fiindcă cuvântul „suficient” folosit în acest articol, aduce un sens ambiguu și interpretabil normei legale indicate, ceea ce contravine prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 100/2007 cu privire la actele normative.

5. Cu privire la **art. 11**:

a) **La alin. (1)**, la final, cuvântul „*reorganizării*” de substituit cu textul „*inițierii procedurii de reorganizare*”, pentru a oferi sens normei legale respective.

b) Termenul de 10 zile indicat **în alin. (3)** urmează a fi revăzut, întrucât este unul foarte restrâns comparativ cu cel prevăzut de art. 207 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002, astfel fiind grav încălcată garantarea drepturilor creditorilor persoanei juridice în cazul reorganizării ei. Mai mult ca atât, această prevedere vine în contradicție, inclusiv cu principiul indicat în proiect la art. (3) lit. b) „*principiul protecției creditorilor*”.

c) Textul **alin. (4)** urmează să fie revizuit, întrucât, potrivit prevederilor art. 21 alin. (1) lit. f) al Legii nr. 220/2007, unul dintre actele necesare ce trebuie prezentate organului înregistrării de stat pentru înregistrarea reorganizării, reprezintă documentul ce confirmă acceptarea de către creditori a garanțiilor oferite sau ce confirmă plata datoriilor. În același timp, conform art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220/2007, în cazul nedepunerii tuturor documentelor necesare pentru înregistrare, acesta reprezintă un motiv al emiterii deciziei de refuz a înregistrării reorganizării de către registratorul în domeniul înregistrării de stat. Respectiv, în vederea evitării situației menționate supra, alin. (4) al art. 11 din proiect necesită expus cu alt conținut.

d) **La alin. (5)** propunem reformularea textului „*prejudiciu grav, real și iminent*”, întrucât acesta are un caracter confuz, neclar și interpretabil, fiind în contradicție cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 100/2007. Astfel, propunem revizuirea pentru a se exclude orice echivoc.

6. Considerăm necesar, până la aprobarea proiectului în ședința Guvernului, să fie solicitată verificarea denumirii societății pe acțiuni - „Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, sub aspectul disponibilității și al distinctivității lingvistice, precum și rezervarea acesteia.

Suplimentar, precizăm că prevederile art. 222 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002 indică faptul, că transformarea persoanei juridice trebuie să întrunească și condițiile prevăzute de lege pentru forma juridică de organizare în care se transformă. Respectiv, trebuie luate în considerare prevederile art. 33 alin. (6) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ce stabilesc că raportul întreprinderii de evaluare care a efectuat estimarea valorii de piață a

aportului nebănesc se anexează la statutul societății și devine parte integrantă a acestuia, inclusiv pentru înregistrare la organul înregistrării de stat.

Conform datelor din Registrul de stat al unităților de drept la data de 04.05.2026, față de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu sunt aplicate interdicții la înregistrarea modificărilor în actele de constituire, reorganizare și radiere din Registrul de stat, aplicate de instanțele de judecată și de executorii judecătorești.

Totodată, cu titlu informativ, comunicăm că Întreprinderea de Stat vizată deține 45 de sucursale, inclusiv: stații, servicii, secții de întreținere/de semnalizare, direcții, remiza de vagoane, gări feroviare, centru informativ de calcul, depouri de vagoane/locomotive, școală tehnică feroviară, spitale, palat cultural.

Director adjunct

Iurie CRISTEA

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr.03-4/2022 din 22 mai 2026
La nr. 06-2276 din 29.04.2026

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova**

[e-mail:secretariat@midr.gov.md;](mailto:secretariat@midr.gov.md)
[laura.railean@midr.gov.md;](mailto:laura.railean@midr.gov.md)
roman.gapeev@midr.gov.md

*Re: aviz la proiectul de Lege privind reorganizarea
ÎS „Calea Ferată din Moldova”*

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF/autoritate), urmare a examinării, în limitele competențelor conferite de Legea cadru (Legea nr. 192/1998), a proiectului de lege privind reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova”, autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova (în continuare – proiectul legii), comunică următoarele.

În contextul necorelării proiectului legii și a Notei de fundamentare cu cadrul legislativ și instituțional existent, precum și în lipsa clarificării raportului acestora cu reglementările în vigoare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1042/2017 privind aprobarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2002-2024 (cu modificări ulterioare) (Hotărârea nr. 1042/2017) și Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova „Pasageri și Marfă” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (Hotărârea nr. 38/2026), CNPF nu poate formula o apreciere concludentă asupra reglementărilor propuse.

Totodată, în limitele competențelor sale, autoritatea relevă următoarele observații.

Nota de fundamentare la proiectul de lege privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (care menționează că ÎS „Calea Ferată din Moldova” urmează a fi reorganizată în două societăți pe acțiuni distincte – SA „CFM-Infra” și SA „Pasageri și Marfă”) urmează a fi corelată cu proiectul legii și indicarea expresă a faptului că, actualul proiect se reflectă la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, prin transformare în SA „CFM-Infra”.

În acest context, autorul proiectului va descrie în Nota de fundamentare, informația generală privind restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, și, după caz, a necesității modificării Hotărârilor Guvernului nr. 1042/2017 și nr. 38/2026.

Derogările de la prevederile art. 5 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, se acceptă, în condițiile evaluării obligatorii a patrimoniului transmis ca aport în capitalul social al SA „CFM-Infra” (societatea constituită în urma reorganizării prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”), în sensul prevederilor art. 36, art. 39 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (Legea nr.1134/1997).

Totodată, referitor la art. 8 alin.(3) din proiectul legii, se propune reformularea normei propuse într-o formă mai concisă. Astfel, textul „[...] care constituie aport în capitalul social/acoperă capitalul social al Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și/sau activele – proprietate publică domeniul public al statului, dreptul de folosință asupra cărora se depune la formarea capitalului social al Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra””, se substituie cu textul: „[...] care se includ ca aporturi nebănești (cu drept de proprietate sau cu drept de folosință) în capitalul social al Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra” la valoarea de piață, determinată cu respectarea art. 39 alin. (8)-(9) din Legea nr. 1134/1997”.

Complementar, aferent realizării inventarierii tuturor bunurilor a ÎS „Calea Ferată din Moldova” (art. 8 alin.(1) din proiectul legii), CNPF nu se poate pronunța, or, atribuțiile autorității exced reglementările prenotate.

Dispozițiile tranzitorii ale proiectului de lege incluse la art.14 alin. (2) și alin. (4), precum și a etapelor indicate la art. 5 alin. (2) din proiectul de lege urmează a fi corelate, pentru a nu crea confuzii, or, unele etape din art. 5 alin. (2) din proiectul legii nu se conțin în reglementările incluse la art. 14 alin. (2) al aceluiași proiect.

Reglementările incluse la art. 14 alin. (3) din proiectul legii, aferent reducerii termenului de înregistrare de către CNPF a acțiunilor plasate la înființarea SA „CFM-Infra” (constituită urmare a reorganizării prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”), menționăm că, actualmente, potrivit art. 36 alin. (4) din Legea 1134/1997¹, termenul de înregistrare este de 5 zile lucrătoare, ceea ce constituie un termen suficient de restrâns. Respectiv, la art. 14 alin. (3) din proiectul de lege, se propune excluderea cuvintelor „, inclusiv termenele pentru înregistrarea emisiei de acțiuni”.

La aliniatul (4), al articolului prenotat, se propune, după cuvintele „termene concrete” includerea cuvintelor „și autoritățile responsabile”.

Cu respect,

Dumitru BUDIANACHI,
PREȘEDINTE

A. Toderița, (373 22) 859 473
e-mail:angela.toderița@cnpf.md.

¹ **Legea nr. 1134/1997, art. 36:** „(4) Înregistrarea acțiunilor plasate la înființarea societății se efectuează în modul stabilit de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare în termen de 5 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor necesare [...]”

Nr. 939 din 08.05.2026

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
MD-2012, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1,
e-mail: secretariat@midr.gov.md

Ref: Demersul nr. 06-2276 din 29.04.2026

Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a examinat proiectul de lege privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, și oferă aviz pozitiv.

Totodată, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” propune modificarea alineatului (1) din articolul 14 și expunerea acestuia în următoarea redacție:

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar prevederile acesteia se aplică din data înregistrării, de către organul de stat, a reorganizării Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare (separare) și înființării Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” (S.A. „CFM «Pasageri și Marfă»”) conform HG nr. 38 din 04.02.2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Cu respect,
Director general

Serghei COTELINIC

Executor: T. Lupașcu
Tel. 022-832-805

COMPANIA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI ÎN MEDICINĂ

MD-2012, mun. Chișinău, str. VI. Pârcălab, 46; tel. 022 780 240; www.cnam.md; e-mail: secretariat@cnam.gov.md

08.05.2026 Nr. 01-08/1387

La nr. 1522 din 30 aprilie 2026

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Compania Națională de Asigurări în Medicină (în continuare – CNAM) a examinat proiectul de lege privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și, prin prisma competențelor legale privind administrarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (în continuare – FAOAM) și garantarea drepturilor persoanelor asigurate, comunică lipsa de obiecții conceptuale asupra inițiativei, condiționată de următoarele propuneri și observații.

CNAM ia act de faptul că proiectul este elaborat în vederea realizării angajamentelor asumate prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 și urmărește reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” într-un model corporativ compatibil cu standardele europene de guvernare și administrare a infrastructurii feroviare.

Totodată, reieșind din prevederile art. 12 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, subliniem că primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală reprezintă contribuții reținute din veniturile salariale ale angajaților și care urmează a fi transferate de angajator la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

În acest context, chiar dacă sistemele informaționale garantează menținerea statutului de persoană asigurată prin declararea raporturilor de muncă, considerăm necesar ca proiectul să prevadă expres faptul că eventualele restanțe la virarea contribuțiilor respective sunt imputabile exclusiv angajatorului și nu pot afecta drepturile persoanelor asigurate la asistență medicală. Facilitățile fiscale propuse prin proiect, inclusiv suspendarea calculării penalităților și anularea accesoriilor, nu trebuie să genereze incertitudini juridice privind stingerea obligației aferente contribuțiilor reținute din salariul angajaților.

De asemenea, potrivit art. 17 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1593/2002, evidența, controlul corectitudinii calculării și virării în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală, precum și aplicarea sancțiunilor și executarea silită a obligațiilor aferente sunt exercitate de Serviciul Fiscal de Stat. Întrucât obligațiile respective sunt administrate ca obligații fiscale, considerăm necesară prezentarea opiniei Ministerului Finanțelor asupra mecanismului propus prin art. 13 al proiectului.

Suplimentar, Nota de fundamentare menționează generic existența unor pierderi fiscale generate de suspendarea și anularea obligațiilor accesorii, fără a conține estimarea impactului financiar asupra FAOAM.

În acest context, CNAM consideră necesar instituirea unor garanții suplimentare privind executarea obligațiilor curente față de FAOAM pe durata procesului de reorganizare. Există riscul ca resursele financiare disponibile ale ÎS „Calea Ferată din Moldova” să fie direcționate prioritar către cheltuieli aferente reorganizării (servicii de consultanță, evaluări, reorganizare logistică și administrativă), în detrimentul achitării obligațiilor curente aferente primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. În acest sens, propunem examinarea posibilității introducerii unei prevederi exprese care să garanteze prioritatea achitării obligațiilor curente aferente FAOAM.

Totodată, în vederea garantării executării obligațiilor de bază aferente primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, CNAM consideră oportună completarea proiectului cu prevederi exprese privind mecanismul de stingere a acestora după finalizarea reorganizării.

În acest sens, se propune examinarea posibilității introducerii unei norme potrivit căreia Societatea pe Acțiuni „CFM – Infra”, în calitate de succesor universal al obligațiilor respective, să asigure stingerea eşalonată a obligațiilor principale aferente FAOAM conform unui grafic coordonat cu autoritățile competente.

În concluzie, CNAM susține conceptual promovarea proiectului de lege, cu condiția examinării și valorificării observațiilor și propunerilor expuse în prezentul aviz.

Director general

Ion DODON

Ex. Dumitru Braga
Tel. 022 780296

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE A REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL OFFICE OF SOCIAL INSURANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНАЯ КАССА СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Gheorghe Tudor, 3, MD-2028, mun. Chișinău, tel. +373 22 257 825; e-mail: secretariat@cnas.gov.md; web: <https://cnas.gov.md>

Nr.7349 din 07.05.2026

Ref. Solicitarea nr.06-2276 din 29.04.2026

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
e-mail: secretariat@mded.gov.md

Prin prezenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, informează că a examinat proiectul de lege privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” comunicând următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ are drept obiectiv introducerea măsurilor financiare și fiscale speciale (suspendarea penalităților, anularea dobânzilor de întârziere) pentru a preveni colapsul și a permite reorganizarea, inclusiv, introducerea unei proceduri simplificate de notificare și garanții pentru creditori, dar fără a le permite blocarea procesului.

La fel este menționat că proiectul are un impact social pozitiv prin protecția salariaților, menținerea serviciului public, creșterea transparenței și consolidarea coeziunii sociale.

Totuși, unele prevederi din proiect ar putea avea efecte contradictorii și riscă să afecteze drepturile și interesele cetățenilor asupra prestațiilor sociale, fapt care necesită anumite revizui. Anumite dispoziții ale proiectului ridică probleme de interpretare și aplicare practică, ceea ce poate conduce la formarea unui precedent cu impact negativ în administrarea creanțelor bugetare, contrar principiilor de echitate, tratament uniform al contribuabililor și disciplinei financiare. Acordarea unor facilități selective pentru un agent economic poate genera riscuri de moral hazard și poate încuraja comportamente similare de neconformare din partea altor plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat.

În acest context, Casa Națională de Asigurări Sociale solicită revizuirea art. 11 alin. (3) și (5) din proiectul de lege, dat fiind faptul că conținutul normelor menționate sunt ambigue și contravin principiului previzibilității legii, care la rândul său poate duce la aplicarea neuniformă a legii de către instanțele de judecată sau autorități. Respectiv,

Document clasificat "**Acces Limitat**". Distribuirea, copierea sau utilizarea neautorizată este interzisă. Dacă l-ați primit din greșeală, anunțați emitentul și ștergeți toate copiile.

Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr. 124/2022.

Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://msign.gov.md>.

se impune ca normele propuse spre examinare să fie formulate cu suficientă claritate și precizie pentru a evita interpretarea inconsecventă a acestora.

Subsecvent, Casa Națională de Asigurări Sociale nu avizează favorabil prevederile art.13 alin.(1) și alin.(2) din proiect, care reglementează suspendarea calculării penalităților pe durata procedurii de reorganizare, precum și anularea penalităților calculate până la data intrării în vigoare a legii.

Argumentare:

La situația din 07.05.2026, restanțele Î.S. „Calea Ferată din Moldova” față de bugetul asigurărilor sociale de stat constituie 133 582 755.02 lei, dintre care 85 763 567.95 lei reprezintă contribuții de asigurări sociale de stat neachitate, iar 47 819 187.07 lei - majorări de întârziere aferente.

Urmare neonorării obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, în conturile personale de asigurări sociale ale angajaților întreprinderii contribuțiile de asigurări sociale, începând cu luna aprilie 2025, sunt reflectate ca neachitate, ceea ce afectează grav dreptul acestora la prestații de asigurări sociale.

Suplimentar argumentelor expuse anterior în scrisoarea nr. 15922 din 19.11.2025 expediată în adresa Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și în scrisoarea nr. 4110 din 12.03.2026 expediată în adresa Cancelariei de Stat și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, se relevă următoarele considerente.

Sistemul public de asigurări sociale este fundamentat pe principiile generale ale egalității și contributivității, care presupun tratamentul uniform al plătitorilor și corelarea directă între contribuțiile achitate și drepturile de asigurări sociale obținute. Instituirea unor derogări ce vizează anularea sau suspendarea penalităților pentru un plătitor creează un tratament diferențiat în raport cu ceilalți plătitori, contrar principiului egalității. Totodată, astfel de măsuri afectează principiul contributivității, întrucât diminuează obligațiile financiare aferente contribuțiilor datorate, fără a exista o justificare obiectivă aplicabilă întregului sistem.

Conform art. 28 alin. (1) al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, neplata contribuției de asigurări sociale în termenul stabilit atrage după sine plata unei majorări de întârziere (penalități), stabilită la suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, până la data plății efective a sumei datorate, inclusiv. Concomitent, prin legile bugetului de asigurări sociale de stat pe anul 2024-2026, cuantumul majorărilor de întârziere prevăzute la art.28 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Se subliniază că penalitățile și majorările de întârziere constituie venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat, fiind parte componentă a resurselor financiare utilizate pentru asigurarea funcționării și sustenabilității sistemului public de asigurări sociale. În acest sens, anularea sau necalcularea acestora determină diminuarea veniturilor bugetare și afectează echilibrul financiar al sistemului. Având în vedere că

tarifele contribuțiilor de asigurări sociale existente nu acoperă cheltuielile, aceste plăți asigură micșorarea decalajului dintre venituri și cheltuieli, precum și implementarea noilor măsuri de asigurări sociale.

În contextul suspendării calculării și anulării majorărilor de întârziere, se conturează riscul real ca entitatea supusă reorganizării să nu asigure achitarea integrală a obligațiilor la plata contribuțiilor de asigurări sociale. În consecință, contribuțiile de asigurări sociale nu vor fi reflectate ca plătite în conturile personale ale persoanelor asigurate, ceea ce va afecta direct drepturile acestora la prestații de asigurări sociale, în special prestațiile pe termen scurt (indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, maternitate etc.).

În concluzie, Casa Națională de Asigurări Sociale consideră că prevederile art. 13 alin. (1) și (2) din proiect contravin principiilor fundamentale ale sistemului public de asigurări sociale și generează un impact negativ asupra veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat, motiv pentru care propune excluderea acestora.

Totodată, în cazul menținerii unor astfel de facilități, se consideră necesară instituirea unui mecanism de compensare din bugetul de stat a sumelor aferente penalităților și majorărilor de întârziere anulate sau necalculate, ținând cont de faptul că Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, care a acumulat restanțele la plata majorărilor de întârziere este o întreprindere de stat, iar impactul acestor măsuri nu trebuie transferat asupra bugetului asigurărilor sociale de stat și, implicit, asupra persoanelor asigurate.

Complimentar, cu referire la art. 13 alin. (5) informăm, că bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală sunt parte componentă a bugetului public național, art. 26 Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Or, urmează a fi reformulat alineatul prin excluderea enumerării bugetelor – parte componentă a bugetului public național.

Directoare generală

Elena ȚÎBÎRNĂ

Ex. Glijin Vadim

Tel. 022 257 636

Isac Silvia

Tel. 022 257 832

Document clasificat "**Acces Limitat**". Distribuirea, copierea sau utilizarea neautorizată este interzisă. Dacă l-ați primit din greșeală, anunțați emitentul și ștergeți toate copiile.

Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr. 124/2022.

Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://msign.gov.md>.

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, srt. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/496-933 din 27 mai 2026

La nr.06-2276 din 29 aprilie 2026

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

email: secretariat@midr.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 26 mai 2026, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul de lege *privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”* în vederea emiterii unui aviz prealabil și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Anterior, prin Hotărârea de Guvern nr.38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova “Pasageri și Marfă” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, sa reorganizat ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare (separare) și s-a înființat SA “Calea Ferată din Moldova Pasageri și Marfă” cu capital integral de stat.

Astfel, proiectul legii propune reorganizarea prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova” în Societate pe Acțiuni „CFM-Infra”, care devine succesor universal în drepturi și obligații ale ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Art.1 alin.(1) din proiect prevede că legea instituie cadrul juridic special pentru reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin transformare în societate pe acțiuni reglementând modul și procedura aplicabilă procedurii de reorganizare, modul de formare a capitalului social, procedura de transmitere a patrimoniului, protecția creditorilor, regimul obligațiilor, inclusive modul de instituire a măsurilor financiare și fiscal speciale necesare finalizării de reorganizare.

Respectiv, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept ale reorganizării, în

vederea asigurării clarității și previzibilității normei juridice, considerăm necesar completarea art.1 alin.(1) din proiect în sensul că legea instituie cadrul juridic special pentru reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” **prin transformare în societate pe acțiuni pe infrastructura feroviară** reglementând modul și procedura aplicabilă procedurii de reorganizare, modul de formare a capitalului social, procedura de transmitere a patrimoniului, protecția creditorilor, regimul obligațiilor, inclusive modul de instituire a măsurilor financiare și fiscal speciale necesare finalizării de reorganizare.

În aceeași ordine de idei, pentru a asigura claritate considerăm judicios necesar completarea art.6 alin.(1) din proiect în sensul că Societate pe Acțiuni,„CFM-Infra” devine succesor universal în drepturi și obligații ale ÎS „Calea Ferată din Moldova” **în partea ce ține de infrastructura feroviară după dezmembrarea activității operaționale a SA „Calea Ferată din Moldova “Pasageri și Marfă”** conform Hotărârii de Guvern nr.38/2026.

2. Totodată, ținem să atenționăm că anterior ÎS „Calea Ferată din Moldova” a beneficiat de ajutoare de stat în sensul art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Plenul Consiliului Concurenței prin Decizia nr.ASS-44 din 02 iulie 2015 a autorizat măsura de sprijin ce consta în acordarea unui împrumut cu dobândă preferențială ÎS„Calea Ferata din Moldova".

Prin urmare, informăm că, în prezent, Consiliul Concurenței are în examinare notificări privind alte măsuri de sprijin acordate întreprinderii ÎS „Calea Ferată din Moldova” ce țin atât de activitatea de infrastructură feroviară cât și de activitatea operațională.

Respectiv, în lipsa unor prevederi exprese privind modalitatea de distribuire a ajutorului de stat acordat, după reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” există riscul imposibilității monitorizării, raportării și, după caz, de recuperare a unui eventual ajutor de stat incompatibil, contrar prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

3. Art.13 alin. (1) și (2) din proiect stabilește că, pe durata procedurii de reorganizare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, se suspendă calcularea penalităților

și a dobânzilor de întârziere aferente tuturor obligațiilor acesteia față de bugetul public național, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală. Totodată, se anulează penalitățile, majorările de întârziere și dobânzile aferente acestor obligații, calculate până la momentul intrării în vigoare a legii.

Astfel, în situația în care măsurile de sprijin financiar și fiscal propuse pentru a ÎS „Calea Ferată din Moldova” până în decembrie 2026 vor viza exclusiv doar activitatea de gestiune a infrastructurii feroviare aceste măsuri nu vor cădea sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, întrucât gestiunea infrastructurii feroviare reprezintă monopol natural.

Alina CEBOTARIOV

Președintă

Ex.: Dina Florea
Tel. 0 22 27 13 89

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

data aplicării

semnăturii electronice

nr. 17-04/150

la nr. 06-2276

din 29.04.26

Referitor la reorganizarea Î.S. „Calea Ferată”

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

e-mail: secretariat@midr.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat demersul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale privind examinarea și avizarea prealabilă a proiectului Legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”(Proiect) și, în limita competențele funcționale, comunică următoarele.

Referitor la art.1-2 din proiect, evidențiem o delimitare insuficientă între dispozițiile normative și cele cu caracter explicativ, ceea ce afectează claritatea și coerența reglementării.

Art.1, destinat stabilirii obiectului și domeniului de reglementare, este formulat excesiv de amplu și include elemente de justificare (scopuri, oportunitate), care nu au caracter normativ și nu sunt specifice corpului legii.

La fel, *art.2* menține aceeași abordare, reluând în termeni generali justificarea caracterului derogatoriu, fără a preciza concret de la ce norme se derogă și fără a corela aceste enunțuri cu efecte juridice determinate. Utilizarea unor noțiuni generale, precum „interes public major” sau „caracter excepțional”, în lipsa unor concretizări normative, reduce previzibilitatea reglementării.

Pentru asigurarea conformității cu terminologia utilizată în Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.118/2013, se propune *la art.8 alin.(3)* din proiect de a substitui sintagma „activele nemateriale” cu sintagma „imobilizări necorporale”.

Referitor la art. 11 alin. (3) din proiect, considerăm oportun revizuirea termenelor propuse pentru solicitarea acordării de garanții adecvate sau instituirea altor măsuri proporționale de protecție a creanțelor creditorilor, prin prisma prevederilor art. 185 alin. (2) din Codul fiscal, potrivit căroră, înainte de a se reorganiza, întreprinderea va înștiința despre aceasta Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea unui control fiscal și determinarea volumului de drepturi și obligații succesoare ale persoanei nou-create.

Referitor la art.13, se constată instituirea unor măsuri fiscale cu caracter excepțional, constând în suspendarea calculării accesoriilor și anularea penalităților, majorărilor de întârziere și dobânzilor aferente obligațiilor față de bugetul public, fără a fi însoțite de o fundamentare economico-financiară care să justifice necesitatea și impactul bugetar al acestora.

Măsurile propuse creează un regim fiscal distinct pentru o entitate determinată, în afara cadrului general aplicabil contribuabililor, ceea ce contravine principiului echității fiscale și tratamentului uniform. În același timp, o astfel de intervenție este de natură să afecteze disciplina fiscală și să genereze riscuri pentru conformarea voluntară, inclusiv prin crearea unui precedent în materie de amnistii fiscale.

O asemenea intervenție afectează disciplina fiscală și credibilitatea sistemului bugetar, generând un precedent care poate stimula așteptarea unor amnistii fiscale viitoare și poate diminua conformarea voluntară. Astfel, este afectată direct autoritatea Serviciului Fiscal de Stat în procesul de administrare fiscală.

Menționăm suplimentar că obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, ca parte componentă a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, sunt orientate către consolidarea unui sistem de impozitare echitabil și previzibil, fără extinderea facilităților individuale. În acest context, măsurile propuse nu sunt corelate cu obiectivele asumate și nu sunt susținute prin analize de impact.

Totodată, instituirea unui tratament fiscal individualizat poate întruni elementele unui ajutor de stat selectiv, în lipsa unor criterii generale și a unei evaluări în conformitate cu legislația în domeniu, existând riscuri de neconformitate cu angajamentele asumate în materia concurenței.

În aceste condiții, prevederile art.13 necesită revizuire substanțială, neputând fi susținute în forma propusă.

Cu referire la art. 13 alin.(1) și alin.(2) din proiect, menționăm că, suspendarea calculării majorărilor de întârziere (penalităților) aferente tuturor obligațiilor acesteia față de bugetul public național, pe durata procedurii de reorganizare a entității și până la finalizarea reorganizării, precum și anularea majorărilor de întârziere (penalităților) la data intrării în vigoare a legii, va avea un impact negativ asupra bugetelor de toate nivelurile.

Astfel, potrivit art. 228 alin. (1) din Codul fiscal, majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de quantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

Aplicarea majorării de întârziere (penalității), ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale, are drept scop principal asigurarea disciplinei fiscale prin conformarea contribuabililor de a-și onora obligația de achitare a impozitelor și taxelor la buget, la timp și integral, contribuind în acest mod la executarea sarcinilor de încasări a veniturilor la bugetul public național.

Astfel, anularea majorărilor de întârziere (penalităților) calculate până la data intrării în vigoare a legii și suspendarea calculării acestora până la finalizarea reorganizării contribuabilului vizat, propuse la art. 13 din proiectul de lege, se va răsfrânge asupra nivelului încasărilor la bugetul public național, prin imposibilitatea de încasare a unor venituri la buget (venituri ratate).

În același timp, implementarea propunerilor menționate ar putea predispune contribuabilul la acumularea unor restanțe noi, inclusiv cu risc ridicat de nerecuperare, care vor afecta rata de achitare benevolă a obligațiilor fiscale.

În altă ordine de idei, anularea majorărilor de întârziere (penalităților) calculate până la data intrării în vigoare a legii și suspendarea calculării acestora până la finalizarea reorganizării contribuabilului vizat, propuse la art. 13 din proiectul de lege, contravine/excede reglementărilor cadrului legal, după cum urmează:

Potrivit art. 185 alin. (1) și (10) din Codul fiscal, obligațiile fiscale ale persoanei reorganizate le stinge succesorul ei. În cazul reorganizării persoanei prin transformare, persoana astfel creată este considerată succesorul celei dintâi în stingerea obligației ei fiscale.

Totodată, potrivit prevederilor art. 205 alin. (5) din Codul civil, în cazul reorganizării persoanei juridice prin transformare, drepturile și obligațiile persoanei juridice reorganizate trec la noua persoană juridică în conformitate cu actul de transmitere.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) din Codul fiscal, subiect al impunerii este persoana care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective.

Iar potrivit art. 6 alin. 8 lit. c) din Cod, echitatea fiscală este tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

Aplicarea măsurilor de anulare a majorărilor de întârziere (penalităților) a unui contribuabil contravine principiului de echitate fiscală prevăzut la art. 6 alin. (8) lit. c) din Codul fiscal, întrucât ar genera un tratament diferențiat între contribuabili aflați în condiții similare.

Contribuabilii care și-au onorat obligațiile la timp sau au achitat majorările de întârziere (penalitățile) ar fi dezavantajați în raport cu contribuabilul beneficiar al facilității.

Totodată, eliminarea majorărilor de întârziere diminuează autoritatea normelor fiscale și poate conduce la scăderea disciplinei fiscale, creșterea restanței bugetare, așteptarea unei viitoare amnistii.

Principiul de echitate fiscală se explică prin absența privilegiilor și discriminării, altfel spus, nici o categorie de contribuabili nu trebuie să primească tratament preferențial nejustificat, facilități arbitrare, scutiri individuale nemotivate. Respectarea regulilor și responsabilitatea fiscal presupune de asemenea că cei care își respectă obligațiile la timp nu trebuie să fie dezavantajați,

iar cei care întârzie sau încalcă normele trebuie să suporte consecințele prevăzute de lege.

Aprobarea unei măsuri care se abate de la cadrul legal general, fără o bază solidă, poate genera contestări ale altor contribuabili, litigii privind tratamentul preferențial, risc de încălcare a prevederilor de integritate și transparență.

La rândul său, potrivit art.3 alin.(4) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contravine scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

Iar potrivit art. 4 din Legea nr. 100/2017, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și *impersonal*. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului.

În lipsa unei situații excepționale temeinic argumentate (calamități, erori ale autorității fiscale, cauze independente de voința contribuabilului), acordarea unei astfel de facilități individuale ar genera riscuri de nelegalitate și discriminare.

Cu privire la mersul achitărilor obligațiilor fiscale la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și măsurile întreprinse în vederea stingerii restanței la buget.

La situația din 06.05.2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, înregistrează o restanță la bugetul public național în sumă totală de **328 780,95 mii lei**, inclusiv:

- Plăți de bază - 250 733,48 mii lei, (*din care: 86 265,17 mii lei - contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori*);
- Majorare de întârziere - 78 047,47 mii lei, (*din care: 45 356,22 mii lei - majorare de întârziere calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor sociale de stat obligatorii*).

Totodată, la situația din 01.01.2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, înregistra o restanță la bugetul public național în sumă totală de **271 215,41 mii lei**, inclusiv:

- Plăți de bază – 205 536,32 mii lei, (*din care: 67 620,65 mii lei – contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori*);

- Majorare de întârziere – 65 679,09 mii lei, (*din care: 38 611,00 mii lei – majorare de întârziere calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor sociale de stat obligatorii*).

Astfel, comparativ cu începutul anului 2026 restanța contribuabilului față de bugetul public național s-a majorat cu **57 565,54 mii lei** sau cu 21,2%.

Pe parcursul anului 2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a calculat plăți de bază la bugetul public național în sumă totală de **64 542,93 mii lei**, iar achitățile constituie **19 098,89 mii lei**, (*12 161,9 mii lei - sumă încasată prin ordine incaso înaintate la conturile bancare/plată a contribuabilului și 6 936,99 mii lei achitat benevol de către contribuabil*).

Întru asigurarea stingerii obligației fiscale restante admise la bugetul public național, zilnic se înaintează ordine incaso la conturile bancare/plată ale contribuabilului.

Astfel, pe parcursul anului 2026, la conturile bancare/plată ale contribuabilului au fost înaintate cca 383 ordine incaso în sumă totală de 172 753,94 mii lei, și încasat la bugetul public național **12 161,9 mii lei**.

Totodată, menționăm că, lunar contribuabilul este **Notificat** despre restanța admisă la bugetul public național și conformare benevolă la achitarea obligațiilor fiscale.

Astfel, ca răspuns la notificarea SFS cu nr.26-05-11-60557 din 26 martie 2026, contribuabilul a comunicat că la etapa actuală Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, se află într-o dificultate financiară precară, deoarece activitatea economică a întreprinderii a fost afectată de un șir de factori obiectivi, printre care menținerea fondului de rulment negativ ca urmare a micșorării veniturilor din activitatea de transport feroviar și de mărfuri, contextul geopolitic din regiune, precum și creșterea bruscă a carburanților pe piața produselor petroliere.

Reieșind din cele menționate supra, Serviciul Fiscal de Stat întreprinde în continuare toate măsurile conform legislației în vigoare față de Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, întru achitarea integrală și în termen a obligațiilor fiscale restante admise la BPN.

Din perspectiva măsurilor de ameliorare a situației economico-financiare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, ce ține de onorarea obligațiilor fiscale, subliniem că soluționarea acestor circumstanțe trebuie realizată prin mecanismele prevăzute de Codul fiscal, care permit gestionarea impactului financiar fără a afecta principiile de echitate și conformare fiscală.

În acest sens, menționăm că legislația în vigoare reglementează mai multe modalități de susținere a contribuabililor aflați în dificultate de a-și onora obligațiile fiscale. Astfel, în cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, contribuabilii pot beneficia la solicitare de

amânarea sau eşalonarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, pe o perioadă de până la 12 luni consecutive, în modul şi condiţiile prevăzute de art. 180 din Codul fiscal, Ordinul Ministerului Finanţelor nr. 105/2016, Ordinul Ministerului Finanţelor nr. 55/2018 şi Ordinul IFPS nr. 1030/2016.

Totodată, art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale reglementează posibilitatea eşalonării stingerii majorărilor de întârziere (penalităţilor) datorate de contribuabili pentru neplata în termen a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Suplimentar, e de menţionat că, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” este beneficiar a trei împrumuturi recreditate în cadrul proiectelor de restructurare a infrastructurii feroviare, finanţate de BERD şi BEI.

Concomitent, ţinem să menţionăm că, Guvernul Republicii Moldova are obligaţia financiară faţă de creditorul extern (BERD) în cadrul Acordurilor de finanţare, executarea căreia este bazată pe colectarea mijloacelor recreditate. Prin urmare, sumele aferente rambursării împrumuturilor recreditate, inclusiv dobânzile, penalităţile şi alte plăţi prevăzute de contractele de recreditare, constituie încasări la bugetul de stat şi nu pot fi supuse anulării în temeiul facilităţilor prevăzute de Proiect.

Concomitent, pentru asigurarea unei aplicări clare şi coerente a prevederilor referitoare la reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în contextul transmiterii drepturilor şi obligaţiilor către S.A. „CFM Pasageri şi Marfă”, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 38/2026, precum şi către S.A. „CFM-Infra”, atragem atenţia asupra necesităţii corelării Proiectului cu prevederile actului normativ menţionat.

Astfel, Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 reglementează reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare/separare, cu transmiterea parţială a bunurilor, drepturilor şi obligaţiilor către S.A. „CFM Pasageri şi Marfă”, în limitele stabilite prin actul de transmitere şi bilanţul de repartitie. Concomitent, Proiectul reglementează reorganizarea prin transformare în S.A. „CFM-Infra”, cu transmiterea universală a patrimoniului, drepturilor şi obligaţiilor.

În acest context, considerăm necesară examinarea suplimentară a acestor aspecte, pentru a exclude orice contradicţie între mecanismul de separare prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 şi mecanismul de transformare prevăzut de Proiect, inclusiv în vederea prevenirii afectării procesului de modificare/reîncheiere a contractelor de recreditare şi de gaj.

În cazul menţinerii conceptului de reorganizare prin transformare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în S.A. „CFM-Infra”, propunem completarea articolului 5 alin. (2), după litera c), cu o literă nouă, cu următorul cuprins:

„d) repartizarea drepturilor şi obligaţiilor, inclusiv a datoriilor, rezultate din contractele de recreditare, din amendamentele aferente contractelor de recreditare,

încheiate între Ministerul Finanțelor și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, se efectuează în baza actului de transmitere, cu respectarea prevederilor Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 și ale contractelor în vigoare”.

Se va ține cont de numerotarea punctelor, alineatelor și subalineatelor cu literele corespunzătoare.

În contextul celor expuse, considerăm oportun revizuirea proiectului de lege prin prisma considerentelor menționate supra.

Secretară generală a ministerului

Dina ROȘCA

Ex: Vrabii Natalia
e-mail: natalia.vrabie@mf.gov.md
Tel: 022-26-26-67

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

12.05.2026 nr. 04/2-5152
La nr. 06-2276 din 29.04.2026

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Cu referire la solicitarea privind avizarea prealabilă a *proiectului legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”*, relevăm următoarele.

Scopul proiectului de lege constă în instituirea unui cadru juridic special și derogatoriu necesar reorganizării Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în vederea transformării acesteia în societăți pe acțiuni, asigurării continuității serviciului public de transport feroviar, prevenirii blocajelor operaționale și financiare, precum și realizării angajamentelor asumate prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, inclusiv prin simplificarea procedurilor de reorganizare, evaluare și transmitere a patrimoniului, înregistrare a drepturilor și implementare a unui model de guvernanță corporativă conform standardelor europene.

În contextul examinării proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări:

Proiectul de lege trebuie să conțină categoria legii.

La **art. 2 alin. (1) și (2)** au un caracter preponderent explicativ și justificativ, prin care se descriu situații de fapt și rațiuni de oportunitate, fără a institui reguli juridice cu caracter imperativ. Respectiv, textul prevăzut la aceste alineate poate fi inclus în nota de fundamentare a proiectului de lege.

La **art. 3**, principiile se vor revizui, întrucât conțin formulări excesiv de descriptive și explicative, contrar prevederilor art. 54 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative* (în continuare – *Legea nr. 100/2017*). Principiile enunțate sunt dezvoltate prin explicații teoretice, justificări și considerații argumentative specifice doctrinei sau notei de fundamentare, și nu textului normativ propriu-zis. Totodată, la lit. a) remarcăm că, potrivit art. 453 alin. (1) din *Codul civil* patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele. Astfel, în măsura în care s-a făcut referință la patrimoniu, nu mai este necesar de menționat drepturile și obligațiile întreprinderii (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare).

La lit. b) expresia „proprietate privată a statului” subliniem că statul deține doar proprietate publică care poate fi de domeniu public sau privat (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare).

La **art. 4**, normele formulate au un caracter general și declarativ, fără delimitarea clară a competențelor și atribuțiilor concrete ale autorităților implicate în procedura de reorganizare. În consecință, articolul urmează a fi reformulat într-o manieră mai clară, precisă și normativă, cu delimitarea expresă a competențelor și responsabilităților fiecărei autorități implicate.

La **art. 5 alin. (2)** menționăm că, potrivit art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017* alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

La **art. 6 alin. (3)**, necesită o corelare expresă cu prevederile *Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice*, în special în ceea ce privește exercitarea drepturilor statului ca acționar prin Agenția Proprietății Publice.

La **art. 7 alin. (2)** se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile (valabil și pentru restul expresiilor „legislația în vigoare”).

La **art. 8 alin. (2)**, cuvintele „lelge prevăzute de legislația în vigoare” se vor revizui în vederea asigurării clarității.

La **art. 9 alin. (1)**, cuvintele „din prezenta lege” se vor exclude, în vederea respectării art. 55 alin. (4) al *Legii nr. 100/2017*. Potrivit acestuia, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural

La **art. 14**, cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al *Legii nr. 100/2017*, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota de fundamentare urmează să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*.

Cu titlu general:

În legătură cu caracterul derogatoriu extins al normelor propuse în proiect, se reține că utilizarea frecventă și generalizată a derogărilor de la cadrul normativ general ridică obiecții de ordin conceptual și de tehnică legislativă, întrucât afectează coerența și unitatea sistemului de drept. Din punct de vedere conceptual, semnalăm că, instituirea prin lege a unor derogări și excepții de la legislația națională, în mod excesiv, poate aduce atingere principiilor activității de legiferare, precum stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice, consacrate în art. 3 din *Legea nr. 100/2017*.

Derogările duc la inegalități sau inconsistențe în aplicarea legii sau reglementărilor. Dacă există excepții frecvente, poate apărea confuzie sau nedreptăți

între cei care beneficiază de o derogare și cei care nu o fac. Aplicarea regulilor este esențială pentru menținerea unui sistem stabil și funcțional. Derogările repetate pot slăbi autoritatea normelor și pot submina încrederea în sistemele de guvernare sau organizatorice.

Secretar de stat

Dumitru VLEJU

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

Nr. 16/2502 din 07.05.2025

La nr. 06-2276 din 29.04.2026

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat *proiectul legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”* și, în limita competențelor funcționale, vine cu următoarele propuneri marginale ale acestuia.

1. La art. 12, alin. (1) urmează a fi exclus deoarece, dreptul la informarea și consultarea salariaților este garantat de:

- art. 21 și 29 din *Carta socială europeană revizuită* (ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001);

- Convenția nr. 158 *cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează* (ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 994/1996);

- Directiva 2002/14/CE *de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană* (transpusă prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003);

- Directiva 2001/23/CE *privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități* (transpusă prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003);

- Directiva 98/59/CE *privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective* (transpusă prin Legea nr. 85/2018 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003).

În argumentare, ținem să menționăm dispozițiile art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile interne, prioritate au reglementările internaționale.

Astfel, o eventuală derogare de la prevederile menționate din Codul muncii (art. 42¹ alin. (5) și alin. (7) și art. 197¹ alin. (3)) ar fi lipsită de efect juridic, deoarece garanțiile prevăzute de tratatele internaționale prevalează și ar rămâne direct aplicabile.

Orice reglementare legislativă cu impact asupra drepturilor salariaților trebuie să fie justificată obiectiv și să respecte principiile de bază ale parteneriatului social, evitând afectarea arbitrară a garanțiilor existente.

În acest context, subliniem că apariția litigiilor de muncă și a obligațiilor de plată a despăgubirilor este, de regulă, consecința nerespectării procedurilor legale la încetarea raporturilor de muncă.

Prin urmare, se recomandă aplicarea strictă a cadrului normativ, precum și consultarea prealabilă a specialiștilor în domeniul juridic și al resurselor umane, în vederea prevenirii unor astfel de situații.

2. La alin. (2) al art. 12 după cuvintele „...contractele individuale de muncă ale angajaților” urmează a fi introduse cuvintele „Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în calitate de cedent”.

3. La alin. (3) al art. 12 după cuvintele „legislația muncii” urmează a fi introduse cuvintele „asigurând achitarea tuturor garanțiilor și compensațiilor acordate salariaților în legătură cu încetarea contractelor individuale de muncă”.

Totodată, ținând cont de faptul că prevederile incluse în proiect au impact asupra drepturilor și garanțiilor salariaților, considerăm imperativă respectarea mecanismelor de dialog social, stabilite prin cadrul normativ în vigoare.

În context, subliniem prevederile art. 5 alin. (3) din Legea privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial nr. 245/2006, proiectele de acte normative din domeniul muncii și cel social-economic sunt coordonate în mod obligatoriu cu Comisia națională. Avizul ei asupra unui proiect de act normativ însoțește proiectul până la adoptare.

Având în vedere cele expuse, considerăm oportună transmiterea proiectului menționat spre avizare Confederației Naționale a Sindicatelor și Confederației Naționale a Patronatului, sau punerea în discuție a acestuia la una dintre ședințele Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective.

4. În partea ce ține de prevederile *art. 13 Măsurile financiare și fiscale*, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, repetat reiterează că calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii se efectuează în conformitate cu prevederile *Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999*, legilor anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat și a altor acte legislative și normative.

Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale stabilește obligativitatea de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de către orice entitate înregistrată în calitate de plătitor de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Potrivit art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, neplata contribuției de asigurări sociale la termenele stabilite atrage după sine majorări de întârziere (penalități) calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data plății sumei datorate, inclusiv.

În context, menționăm că Legea nr. 303/2024 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2025 și Legea nr. 320/2025 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026, prevede că cuantumul majorărilor de întârziere prevăzute la art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Totodată, informăm că potrivit art. 28 alin. (5) din Legea nr. 489/1999, plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat care au calculate și neachitate majorări de întârziere (penalități) pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de

stat obligatorii și nu au datorii la plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a amenzilor pot beneficia, la solicitare, de eşalonarea stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) pe parcursul anului bugetar în curs, ***cu condiția că transferă integral și în termen suma obligațiilor curente la bugetul asigurărilor sociale de stat.***

Mai mult, reieșind din necesitatea asigurării sustenabilității și stabilității financiare a sistemului public de asigurări sociale, măsură indispensabilă pentru asigurarea achitării lunare a prestațiilor de asigurări sociale sub forma de pensii, indemnizații, ajutoare și alte forme prevăzute de lege, ***anularea majorărilor de întârziere și amenzilor și suspendarea calculării majorărilor de întârziere și a amenzilor Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” pentru neplata în termen a contribuțiilor de asigurări sociale față de bugetul asigurărilor sociale de stat, va crea riscuri majore pentru bugetul asigurărilor sociale, or prestațiile de asigurări sociale se calculează corelativ contribuțiilor de asigurări sociale calculate și achitate.***

În contextul celor expuse, pentru a nu crea precedente și a majora deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, optează pentru respectarea principiilor de constituire a sistemului de asigurări sociale, inclusiv a principiilor contributivității și egalității participanților la sistem.

Alternativ, se propune ca sumele datorate sub formă de majorări de întârziere și amenzile față de bugetul asigurărilor sociale de stat, să fie compensate din bugetul de stat.

Suplimentar, informăm că din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, la ședința din data de 12 mai, bir. 246, sediul Guvernului orele 9:00, va participa :

- ✓ dl Vasile CUȘCA, Secretar de stat;
- ✓ dna Snejana Țurcanu, Șefă a Direcției politici în domeniul raporturilor de muncă și dialog social;
- ✓ dna Tatiana Pancenco, consultantă principală în cadrul Direcției politici de asigurări sociale.

Secretar de Stat

Mihai-Gabriel CIOBANU

*Ex. Olga Mihaeș, tel. 022 804 462
e-mail: olga.mihaes@social.gov.md
Ex. A. Burlaca, tel. 022 804 420
e-mail: aurelia.burlaca@social.gov.md*

Sinteza obiecțiilor și propunerilor la *proiectul legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”*

Instituția	Nr.crt.	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Avizare prealabilă			
Agenția Servicii Publice (nr. 01/4273 din 08.05.2026)	1	Este necesară reformularea sintagmei „succesiune universală”, utilizată pe tot parcursul textului proiectului de lege prezentat spre avizare, întrucât acesta reprezintă un termen doctrinar și teoretic, iar Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 la art. 205 operează cu termenii „succesiunea de drept în cazul reorganizării persoanei juridice”.	Se acceptă. Textul proiectului a fost rectificat în sensul propus.
	2	Principiile reorganizării indicate la art. 3 din proiectul de lege contravin derogărilor normative specificate pe tot parcursul textului proiectului (de exemplu: lit. c), d), e) ale articolului menționat), ceea ce creează o situație contradictorie.	Nu se acceptă. Principiile de la art. 3, inclusiv cele arătate la lit. c), d) și e) nu contravin nici unei norme derogatorii prevăzute de acest proiect de lege. Dimpotrivă, deși este o lege cu mai multe norme derogatorii, legiuitorul trebuie să respecte principiile indicate la art. 3 fără ca derogările să depășească limitele admise.
	3	Cu referire la prevederile art. 4 alin. (5) din proiect, acestea urmează să fie revizuite, deoarece contravin reglementărilor legale, stabilite la art. 222 alin. (1) din Codul civil nr. 1107/2002, prin care transformarea persoanei juridice are ca efect schimbarea formei sale juridice de organizare prin modificarea actelor de constituire în condițiile legii, inclusiv contravin prevederilor art. 22 alin. (11) și (12) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, conform căreia reorganizarea persoanei juridice prin transformare se consideră încheiată din momentul înregistrării de stat a noii forme juridice de organizare a persoanei juridice create ca urmare a transformării și persoana juridică reorganizată prin transformare își păstrează numărul de identificare de stat.	Se acceptă. Art. 4 alin. (5) reformulat în sensul propus.
	4	Art. 9 alin. (2) din proiect necesită a fi revăzut, fiindcă cuvântul „suficient” folosit în acest articol, aduce un sens ambiguu și interpretabil normei legale indicate, ceea ce contravine prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 100/2007 cu privire la actele normative.	Nu se acceptă. Art. 9 alin. (2) din proiect stabilește ca înregistrarea drepturilor entității reorganizate prin transformare în registrele de publicitate se va face în temeiul actului de transmitere acre este suficient pentru aceasta procedura, nemaifiind necesara solicitarea

			sau întocmirea de alte acte. Nu este o formulare ambigua daca se citește norma în integralitatea sa si nu separat pe expresii sau cuvinte.
	5	Cu privire la art. 11: a) La alin. (1), la final, cuvântul „reorganizării” de substituit cu textul „inițierii procedurii de reorganizare”, pentru a oferi sens norme legale respective.	Se acceptă.
	6	b) Termenul de 10 zile indicat în alin. (3) urmează a fi revăzut, întrucât este unul foarte restrâns comparativ cu cel prevăzut de art. 207 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002, astfel fiind grav încălcată garantarea drepturilor creditorilor persoanei juridice în cazul reorganizării ei. Mai mult ca atât, această prevedere vine în contradicție, inclusiv cu principiul indicat în proiect la art. (3) lit. b) „principiul protecției creditorilor”.	Nu se acceptă. O eventuală încălcare a drepturilor creditorilor și a principiului prevăzut la art. 3 lit. b) ar putea avea loc dacă prin această lege nu s-ar stabili nici un termen în favoarea creditorilor. Pe când, prin această lege se respectă dreptul creditorilor la opoziție, doar că executarea acestui drept se va face într-un termen mai restrâns decât cel prevăzut la art. 207 Cod civil.
	7	c) Textul alin. (4) urmează să fie revizuit, întrucât, potrivit prevederilor art. 21 alin. (1) lit. f) al Legii nr. 220/2007, unul dintre actele necesare ce trebuie prezentate organului înregistrării de stat pentru înregistrarea reorganizării, reprezintă documentul ce confirmă acceptarea de către creditorii a garanțiilor oferite sau ce confirmă plata datoriilor. În același timp, conform art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220/2007, în cazul nedeunerii tuturor documentelor necesare pentru înregistrare, acesta reprezintă un motiv al emiterii deciziei de refuz a înregistrării reorganizării de către registratorul în domeniul înregistrării de stat. Respectiv, în vederea evitării situației menționate supra, alin. (4) al art. 11 din proiect necesită expus cu alt conținut.	Nu se acceptă. Argumentele ASP invocate nu au nici o legătură cu prevederile din Legea nr. 220/2007 invocate. O eventuală opoziție a creditorilor se poate materializa prin cererea de garanții sau solicitarea de executare a obligațiilor până la reorganizare și în acest sens, ÎS CFM va trebui să răspundă corespunzător, urmând să comunice ASP actele care confirmă respectarea regimului indicat la art. 21 alin. (1) lit. f) al Legii nr. 220/2007. Prevederea de la art. 11 alin. (4) nu scutește ÎS CFM de la obligația respectării acestor prevederi.

	8	d) La alin. (5) propunem reformularea textului „prejudiciu grav, real și iminent”, întrucât acesta are un caracter confuz, neclar și interpretabil, fiind în contradicție cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 100/2007. Astfel, propunem revizuirea pentru a se exclude orice echivoc.	Nu se acceptă.
	9	Considerăm necesar, până la aprobarea proiectului în ședința Guvernului, să fie solicitată verificarea denumirii societății pe acțiuni „Societatea pe Acțiuni “CFM – Infra”, sub aspectul disponibilității și al distinctivității lingvistice, precum și rezervarea acesteia.	Se ia act.
	10	Suplimentar, precizăm că prevederile art. 222 alin. (2) din Codul civil nr.1107/2002 indică faptul, că transformarea persoanei juridice trebuie să întrunească și condițiile prevăzute de lege pentru forma juridică de organizare încare se transformă. Respectiv, trebuie luate în considerare prevederile art. 33 alin. (6) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ce stabilesc că raportul întreprinderii de evaluare care a efectuat estimarea valorii de piață a aportului nebănesc se anexează la statutul societății și devine parte integrantă a acestuia, inclusiv pentru înregistrare la organul înregistrării de stat.	Se ia act.
	11	Conform datelor din Registrul de stat al unităților de drept la data de 04.05.2026, față de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu sunt aplicate interdicții la înregistrarea modificărilor în actele de constituire, reorganizare și radiere din Registrul de stat, aplicate de instanțele de judecată și de executorii judecătorești.	Se ia act
	12	Totodată, cu titlu informativ, comunicăm că Întreprinderea de Stat vizată deține 45 de sucursale, inclusiv: stații, servicii, secții de întreținere/de semnalizare, direcții, remiza de vagoane, gări feroviare, centru informativ de calcul, depouri de vagoane/locomotive, școală tehnică feroviară, spitale, palat cultural.	Se ia act.
Î.S. “Calea Ferată din Moldova” (nr. 939 din 08.05.2026)	13	Î.S. „Calea Ferată din Moldova” propune modificarea alineatului (1) din articolul 14 și expunerea acestuia în următoarea redacție: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar prevederile acesteia se aplică din data înregistrării, de către organul de stat, a reorganizării Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare (separare) și înființării Societății pe Acțiuni	Se acceptă

		„Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” (S.A. „CFM «Pasageri și Marfă»”) conform HG nr. 38 din 04.02.2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova «Pasageri și Marfă»” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”.	
Compania Națională de Asigurări în Medicină (nr. 01-08/1387 din 08.05.2026)	14	CNAM ia act de faptul că proiectul este elaborat în vederea realizării angajamentelor asumate prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 și urmărește reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” într-un model corporativ compatibil cu standardele europene de guvernare și administrare a infrastructurii feroviare. Totodată, reieșind din prevederile art. 12 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, subliniem că primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală reprezintă contribuții reținute din veniturile salariale ale angajaților și care urmează a fi transferate de angajator la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. În acest context, chiar dacă sistemele informaționale garantează menținerea statutului de persoană asigurată prin declararea raporturilor de muncă, considerăm necesar ca proiectul să prevadă expres faptul că eventualele restanțe la virarea contribuțiilor respective sunt imputabile exclusiv angajatorului și nu pot afecta drepturile persoanelor asigurate la asistență medicală. Facilitățile fiscale propuse prin proiect, inclusiv suspendarea calculării penalităților și anularea accesoriilor, nu trebuie să genereze incertitudini juridice privind stingerea obligației aferente contribuțiilor reținute din salariul angajaților. Suplimentar, Nota de fundamentare menționează generic existența unor pierderi fiscale generate de suspendarea și anularea obligațiilor accesorii, fără a conține estimarea impactului financiar asupra FAOAM. În acest context, CNAM consideră necesar instituirea unor garanții suplimentare privind executarea obligațiilor curente față de FAOAM pe durata procesului de reorganizare. Există riscul ca resursele financiare disponibile ale ÎS „Calea Ferată din Moldova” să fie direcționate prioritar către cheltuieli aferente reorganizării (servicii de consultanță, evaluări, reorganizare logistică	Se acceptă parțial. Art. 13 alin. (3) a fost revizuit astfel încât să fie clar că anularea accesoriilor nu scuteste societatea de executarea obligațiilor la plățile de bază. Concomitent, cu referire la riscul utilizării mijloacelor bănești rezultate din contribuții datorate FAOAM pentru costuri legate de reorganizare, comunicăm că acest risc nu există, atât timp cât toate costurile legate de reorganizarea CFM sunt acoperite din alocații bugetare special prevăzute pentru implementarea agendei de reformă.

		și administrativă), în detrimentul achitării obligațiilor curente aferente primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. În acest sens, propunem examinarea posibilității introducerii unei prevederi exprese care să garanteze prioritatea achitării obligațiilor curente aferente FAOAM. Totodată, în vederea garantării executării obligațiilor de bază aferente primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, CNAM consideră oportună completarea proiectului cu prevederi exprese privind mecanismul de stingere a acestora după finalizarea reorganizării. În acest sens, se propune examinarea posibilității introducerii unei norme potrivit căreia Societatea pe Acțiuni „CFM – Infra”, în calitate de succesor universal al obligațiilor respective, să asigure stingerea eşalonată a obligațiilor principale aferente FAOAM conform unui grafic coordonat cu autoritățile competente. În concluzie, CNAM susține conceptual promovarea proiectului de lege, cu condiția examinării și valorificării observațiilor și propunerilor expuse în prezentul aviz.	
Casa Națională de Asigurări Sociale (nr. 7349 din 07.05.2026)	15	Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ are drept obiectiv introducerea măsurilor financiare și fiscale speciale (suspendarea penalităților, anularea dobânzilor de întârziere) pentru a preveni colapsul și a permite reorganizarea, inclusiv, introducerea unei proceduri simplificate de notificare și garanții pentru creditor, dar fără a le permite blocarea procesului. La fel este menționat că proiectul are un impact social pozitiv prin protecția salariaților, menținerea serviciului public, creșterea transparenței și consolidarea coeziunii sociale. Totuși, unele prevederi din proiect ar putea avea efecte contradictorii și riscă să afecteze drepturile și interesele cetățenilor asupra prestațiilor sociale, fapt care necesită anumite revizuri. Anumite dispoziții ale proiectului ridică probleme de interpretare și aplicare practică, ceea ce poate conduce la formarea unui precedent cu impact negativ în administrarea creanțelor bugetare, contrar principiilor de echitate, tratament uniform al contribuabililor și disciplinei financiare. Acordarea unor facilități selective pentru un agent economic poate genera riscuri de moral hazard și poate încuraja	Se ia act. În primul rând, CNAS ignoră faptul că reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu reprezintă o măsură discreționară sau o facilitate individuală acordată arbitrar unui agent economic, ci constituie o obligație derivată din agenda de reformă a sectorului feroviar și din necesitatea implementării efective a prevederilor Codului transportului feroviar. Or, cadrul normativ feroviar stabilește expres necesitatea separării funcționale și instituționale dintre administratorul infrastructurii feroviare și operatorul care prestează servicii de transport feroviar. În aceste condiții, reorganizarea prin transformare a ÎS CFM nu este rezultatul unei conduite culpabile a întreprinderii, ci

	comportamente similare de neconformare din partea altor plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat. În acest context, Casa Națională de Asigurări Sociale solicită revizuirea art. 11 alin. (3) și (5) din proiectul de lege, dat fiind faptul că conținutul normelor menționate sunt ambigue și contravin principiului previzibilității legii, care la rândul său poate duce la aplicarea neuniformă a legii de către instanțele de judecată sau autorități. Respectiv, se impune ca normele propuse spre examinare să fie formulate cu suficientă claritate și precizie pentru a evita interpretarea inconsecventă a acestora. Subsecvent, Casa Națională de Asigurări Sociale nu avizează favorabil prevederile art.13 alin.(1) și alin.(2) din proiect, care reglementează suspendarea calculării penalităților pe durata procedurii de reorganizare, precum și anularea penalităților calculate până la data intrării în vigoare a legii. Argumentare: La situația din 07.05.2026, restanțele Î.S. „Calea Ferată din Moldova” față de bugetul asigurărilor sociale de stat constituie 133 582 755.02 lei, dintre care 85 763 567.95 lei reprezintă contribuții de asigurări sociale de stat neachitate, iar 47 819 187.07 lei - majorări de întârziere aferente. Urmare neonorării obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, în conturile personale de asigurări sociale ale angajaților întreprinderii contribuțiile de asigurări sociale, începând cu luna aprilie 2025, sunt reflectate ca neachitate, ceea ce afectează grav dreptul acestora la prestații de asigurări sociale. Suplimentar argumentelor expuse anterior în scrisoarea nr. 15922 din 19.11.2025 expediată în adresa Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și în scrisoarea nr. 4110 din 12.03.2026 expediată în adresa Cămarilor de Stat și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, se relevă următoarele considerente. Sistemul public de asigurări sociale este fundamentat pe principiile generale ale egalității și contributivității, care presupun tratamentul uniform al plătitorilor și corelarea directă între contribuțiile achitate și drepturile de asigurări sociale obținute. Instituirea unor derogări ce vizează anularea sau suspendarea penalităților pentru un plătitor creează un tratament diferențiat în	consecința directă a unei politici publice asumate de stat, în contextul alinierii sectorului feroviar la standardele europene și al restructurării unui serviciu public strategic. Respectiv, nu poate fi ignorat faptul că, la momentul inițierii procesului de reorganizare, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” deja se afla într-o stare de dificultate financiară severă și acumulasă restanțe față de bugetul public național, inclusiv față de bugetul asigurărilor sociale și fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală. În asemenea circumstanțe, continuarea calculării penalităților și majorărilor de întârziere pe durata unui proces de reorganizare impus și coordonat de stat ar avea efectul transformării reorganizării într-o procedură pur formală, lipsită de orice șansă reală de redresare. Argumentul CNAS privind „moral hazard”-ul și pretinsa încălcare a principiului egalității este discutabil. Situația Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu este comparabilă cu cea a altor contribuabili obișnuiți, deoarece întreprinderea exercită un serviciu public strategic, iar reorganizarea sa este determinată de imperative structurale și legislative asumate de stat. Principiul egalității nu presupune tratament identic pentru situații juridice diferite. Dimpotrivă, tratamentul diferențiat este permis atunci când există o justificare obiectivă și rezonabilă, iar în cazul dat aceasta rezultă din
--	--	---

	raport cu ceilalți plătitori, contrar principiului egalității. Totodată, astfel de măsuri afectează principiul contributivității, întrucât diminuează obligațiile financiare aferente contribuțiilor datorate, fără a exista o justificare obiectivă aplicabilă întregului sistem. Conform art. 28 alin. (1) al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, neplata contribuției de asigurări sociale în termenul stabilit atrage după sine plata unei majorări de întârziere (penalități), stabilită la suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, până la data plății efective a sumei datorate, inclusiv. Concomitent, prin legile bugetului de asigurări sociale de stat pe anul 2024-2026, cuantumul majorărilor de întârziere prevăzute la art.28 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Se subliniază că penalitățile și majorările de întârziere constituie venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat, fiind parte componentă a resurselor financiare utilizate pentru asigurarea funcționării și sustenabilității sistemului public de asigurări sociale. În acest sens, anularea sau necalcularea acestora determină diminuarea veniturilor bugetare și afectează echilibrul financiar al sistemului. Având în vedere că tarifele contribuțiilor de asigurări sociale existente nu acoperă cheltuielile, aceste plăți asigură micșorarea decalajului dintre venituri și cheltuieli, precum și implementarea noilor măsuri de asigurări sociale. În contextul suspendării calculării și anulării majorărilor de întârziere, se conturează riscul real ca entitatea supusă reorganizării să nu asigure achitarea integrală a obligațiilor la plata contribuțiilor de asigurări sociale. În consecință, contribuțiile de asigurări sociale nu vor fi reflectate ca plătite în conturile personale ale persoanelor asigurate, ceea ce va afecta direct drepturile acestora la prestații de asigurări sociale, în special prestațiile pe termen scurt (indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, maternitate etc.). În concluzie, Casa Națională de Asigurări Sociale consideră că prevederile art. 13 alin. (1) și (2) din proiect contravin principiilor fundamentale ale sistemului public de asigurări sociale și generează un impact negativ asupra veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat, motiv pentru care propune excluderea acestora.	necesitatea asigurării continuității infrastructurii feroviare și implementării reformei sectoriale. De asemenea, trebuie subliniat că penalitățile și majorările de întârziere nu reprezintă obligații principale de asigurări sociale, ci accesorii aferente neexecutării obligațiilor principale. Suspendarea calculării sau anularea acestora nu afectează existența creanței principale și nici obligația de achitare a contribuțiilor sociale propriu-zise. Prin urmare, argumentul potrivit căruia măsura ar „anula contribuțiile” sau ar compromite principiul contributivității este exagerat și juridic inexact. Proiectul nu exonerează CFM de plata contribuțiilor sociale datorate, ci instituie măsuri temporare și excepționale privind accesoriiile fiscale pentru a permite realizarea reorganizării. În plus, însăși CNAS admite implicit caracterul excepțional și sistemic al situației atunci când propune, în subsidiar, compensarea din bugetul de stat a sumelor aferente penalităților și majorărilor de întârziere anulate sau necalculate. Această poziție confirmă că problema nu ține de conduita individuală a întreprinderii, ci de consecințele unei decizii de politică publică asumate de stat. Or, dacă reorganizarea este impusă și gestionată în interes public, este firesc ca și costurile aferente acestei reforme să fie suportate de stat, inclusiv prin asumarea riscului diminuării unor venituri
--	---	--

		Totodată, în cazul menținerii unor astfel de facilități, se consideră necesară instituirea unui mecanism de compensare din bugetul de stat a sumelor aferente penalităților și majorărilor de întârziere anulate sau necalculate, ținând cont de faptul că Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, care a acumulat restanțele la plata majorărilor de întârziere este o întreprindere de stat, iar impactul acestor măsuri nu trebuie transferat asupra bugetului asigurărilor sociale de stat și, implicit, asupra persoanelor asigurate. Complimentar, cu referire la art. 13 alin. (5) informăm, că bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile de asigurare obligatorie de asistență medical sunt parte componentă a bugetului public național, art. 26 Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Or, urmează a fi reformulat alineatul prin excluderea enumerării bugetelor – parte componentă a bugetului public național.	bugetare provenite din penalități și majorări de întârziere. Distinct de aceasta, penalitățile fiscale au, prin natura lor, un caracter sancționator și coercitiv, destinat să stimuleze executarea voluntară și la timp a obligațiilor. Totuși, atunci când incapacitatea de executare este determinată de un proces de reorganizare structurală impus de stat și de imposibilitatea obiectivă a entității de a-și redresa situația financiară în lipsa unor măsuri de protecție temporară, menținerea penalităților își pierde justificarea funcțională și devine disproporționată. Problema reflectării contribuțiilor ca neachitate în conturile personale derivă în principal din neplata contribuțiilor de bază, nu din suspendarea sau anularea penalităților. Or, măsurile propuse urmăresc tocmai crearea condițiilor pentru restructurarea și stabilizarea financiară a întreprinderii, astfel încât obligațiile principale să poată fi achitate etapizat și sustenabil. Lipsa unor asemenea măsuri ar putea conduce, dimpotrivă, la agravarea situației financiare și chiar la imposibilitatea definitivă de recuperare a creanțelor principale. Suplimentar, statul nu poate, pe de o parte, să impună o reorganizare structurală complexă, cu impact direct asupra fluxurilor financiare și activității operaționale ale întreprinderii, iar pe de altă parte să continue acumularea unor accesorii punitive care fac imposibilă
--	--	---	---

			însăși realizarea reorganizării. O asemenea abordare ar fi contradictorie și ar lipsi de eficiență măsurile legislative propuse. În concluzie, măsurile privind suspendarea și anularea penalităților trebuie analizate nu ca facilități fiscale individuale acordate discreționar, ci ca instrumente excepționale și tranzitorii indispensabile implementării unei reforme structurale în domeniul transportului feroviar. În condițiile în care reorganizarea CFM este determinată de obligații legale și de interes public asumate de stat, este rezonabil și proporțional ca statul să își asume inclusiv riscul diminuării unor venituri bugetare provenite din penalități și majorări de întârziere.
Ministerul Finanțelor (nr. 17-04/150 din 11.05.2026)	16	Referitor la art.1-2 din proiect, evidențiem o delimitare insuficientă între dispozițiile normative și cele cu caracter explicativ, ceea ce afectează claritatea și coerența reglementării. Art.1, destinat stabilirii obiectului și domeniului de reglementare, este formulat excesiv de amplu și include elemente de justificare (scopuri, oportunitate), care nu au caracter normativ și nu sunt specifice corpului legii. La fel, art.2 menține aceeași abordare, reluând în termeni generali justificarea caracterului derogatoriu, fără a preciza concret de la ce norme se derogă și fără a corela aceste enunțuri cu efecte juridice determinate. Utilizarea unor noțiuni generale, precum „interes public major” sau „caracter excepțional”, în lipsa unor concretizări normative, reduce previzibilitatea reglementării. Pentru asigurarea conformității cu terminologia utilizată în Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.118/2013, se propune la art.8 alin.(3) din proiect de a substitui sintagma „activele nemateriale” cu sintagma „imobilizări necorporale”.	Observațiile privind art. 1, art. 2 și art. 8 alin. (3), se acceptă parțial. În primul rând, art. 1 și art. 2 nu au exclusiv rol descriptiv sau explicativ, ci îndeplinesc funcția juridică de delimitare a cadrului normativ special și de fundamentare a derogărilor instituite prin lege. În cazul legilor speciale derogatorii, mai ales al celor care afectează regimuri juridice generale (drept societar, fiscal, administrativ, protecția creditorilor), identificarea expresă a scopului, interesului public și caracterului excepțional al intervenției legislative nu reprezintă un exces de motivare, ci o condiție a validității și previzibilității reglementării.

			Standardele de tehnică legislativă nu interzic includerea în corpul legii a unor dispoziții-principiu sau a unor norme-cadru care explică rațiunea derogărilor, în special atunci când acestea justifică restrângeri, derogări sau măsuri excepționale. Dimpotrivă, lipsa unor asemenea precizări ar putea genera critici privind insuficienta fundamentare a măsurilor derogatorii. Argumentul Ministerului Finanțelor potrivit căruia noțiunile „interes public major” sau „caracter excepțional” ar fi prea generale este răsturnat prin faptul că aceste noțiuni sunt concretizate chiar în textul art. 2 alin. (1) și (2). Astfel, interesul public major este definit prin: – menținerea funcționalității infrastructurii feroviare naționale; – prevenirea discontinuității serviciului public de transport feroviar; – asigurarea securității economice și sociale a statului. La fel, caracterul excepțional este corelat direct cu „situația economico-financiară a Î.S. Calea Ferată din Moldova” și cu necesitatea realizării reorganizării într-un termen determinat. Prin urmare, legea nu utilizează noțiuni abstracte lipsite de conținut, ci le leagă de circumstanțe factuale și juridice precise. În plus, dispozițiile de la art. 1 și art. 2 trebuie interpretate sistemic împreună cu restul legii. Derogările nu sunt formulate
--	--	--	--

			exclusiv în art. 1 și art. 2, ci sunt dezvoltate concret în articolele următoare: derogări de la Legea nr. 121/2007 și Legea nr. 246/2017 (art. 7), derogări de la Legea nr. 989/2002 (art. 8), derogări de la Codul civil (art. 11), derogări de la Codul muncii (art. 12) etc. Prin urmare, afirmația că legea „nu precizează concret de la ce norme se derogă” nu este exactă, deoarece identificarea derogărilor este realizată punctual în conținutul normativ al fiecărui articol. În plus, art. 1 și art. 2 au rolul de a fixa limitele de interpretare și aplicare ale derogărilor. Spre exemplu, art. 1 alin. (3) și art. 2 alin. (3) stabilesc expres că derogările sunt aplicabile exclusiv și temporar în cadrul procedurii de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Aceste prevederi sporesc, nu reduc previzibilitatea legii, deoarece împiedică extinderea prin analogie a regimului derogatoriu către alte entități sau situații. Un argument important este că legea are caracterul unei legi individualizate de reorganizare structurală a unei infrastructuri critice naționale, ceea ce justifică utilizarea unor dispoziții introductive mai ample decât în cazul unei legi ordinare. În asemenea legi speciale, dispozițiile privind interesul public, caracterul excepțional și necesitatea derogărilor sunt indispensabile pentru: – justificarea proporționalității derogărilor; – delimitarea obiectului exact al intervenției
--	--	--	--

			legislative; – prevenirea aplicării extensive a măsurilor speciale; – fundamentarea constituționalității măsurilor excepționale. Totodată, exact prin includerea acestor dispoziții introductive se răspunde exigențelor de previzibilitate și securitate juridică, deoarece destinatarii legii pot identifica: – scopul intervenției legislative; – limitele aplicării derogărilor; – caracterul temporar și excepțional al măsurilor; – interesul public urmărit de legiuitor. În lipsa unor asemenea precizări, derogările ar putea fi criticate ca arbitrar sau insuficient justificate. Cu toate acestea, pentru consolidarea textului și reducerea vulnerabilităților de tehnică legislativă, acceptăm parțial observația Ministerului Finanțelor prin reformularea art. 1 și 2 într-o manieră mai normativă, fără eliminarea ideilor esențiale.
17	Referitor la art. 11 alin. (3) din proiect, considerăm oportun revizuirea termenelor propuse pentru solicitarea acordării de garanții adecvate sau instituirea altor măsuri proporționale de protecție a creanțelor creditorilor, prin prisma prevederilor art. 185 alin. (2) din Codul fiscal, potrivit cărora, înainte de a se reorganiza, întreprinderea va înștiința despre aceasta Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea unui control fiscal și determinarea volumului de drepturi și obligații succesoare ale persoanei nou create.	Se acceptă parțial. Articolul 7 a fost completat cu un nou alineat (2) prin care se stabilește derogare de la art. 185 alin. (3) Cod fiscal.	

	18	Referitor la art.13, se constată instituirea unor măsuri fiscale cu caracter excepțional, constând în suspendarea calculării accesorilor și anularea penalităților, majorărilor de întârziere și dobânzilor aferente obligațiilor față de bugetul public, fără a fi însoțite de o fundamentare economico-financiară care să justifice necesitatea și impactul bugetar al acestora. Măsurile propuse creează un regim fiscal distinct pentru o entitate determinată, în afara cadrului general aplicabil contribuabililor, ceea ce contravine principiului echității fiscale și tratamentului uniform. În același timp, o astfel de intervenție este de natură să afecteze disciplina fiscală și să genereze riscuri pentru conformarea voluntară, inclusiv prin crearea unui precedent în materie de amnistii fiscale. O asemenea intervenție afectează disciplina fiscală și credibilitatea sistemului bugetar, generând un precedent care poate stimula așteptarea unor amnistii fiscale viitoare și poate diminua conformarea voluntară. Astfel, este afectată direct autoritatea Serviciului Fiscal de Stat în procesul de administrare fiscală. Menționăm suplimentar că obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, ca parte componentă a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, sunt orientate către consolidarea unui sistem de impozitare echitabil și previzibil, fără extinderea facilităților individuale. În acest context, măsurile propuse nu sunt corelate cu obiectivele asumate și nu sunt susținute prin analize de impact. Totodată, instituirea unui tratament fiscal individualizat poate întruni elementele unui ajutor de stat selectiv, în lipsa unor criterii generale și a unei evaluări în conformitate cu legislația în domeniu, existând riscuri de neconformitate cu angajamentele asumate în materia concurenței.	S-a luat act. În primul rând, măsurile prevăzute la art. 13 nu reprezintă o „amnistie fiscală” clasică sau o facilitate fiscală acordată discreționar unui contribuabil. În realitate, suspendarea accesorilor și anularea penalităților constituie măsuri auxiliare și tranzitorii indispensabile realizării unei reorganizări structurale impuse de stat în contextul implementării Codului transportului feroviar și al reformei sectorului feroviar. Or, reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu reprezintă o opțiune comercială a întreprinderii, ci o obligație legală derivată din politica publică a statului privind separarea administratorului infrastructurii feroviare de operatorii de transport feroviar. Astfel, situația Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu este comparabilă cu cea a contribuabililor obișnuiți aflați în raporturi fiscale ordinare. Caracterul distinct al situației rezultă din: – statutul întreprinderii de infrastructură critică; – obligația de reorganizare derivată din legislația sectorială; – continuitatea obligatorie a serviciului public; – imposibilitatea practică de sistare a activității; – impactul sistemic asupra economiei și securității transporturilor.
--	----	--	--

			Art. 2 alin. (3) și art. 13 alin. (6) limitează expres aplicarea măsurilor exclusiv la procedura de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și până la o dată determinată. Serviciul Fiscal nu este lipsit de competențe și nici nu se intervine asupra atribuțiilor sale generale de administrare fiscală. Legiuitorul are competența constituțională de a reglementa regimul creanțelor fiscale și accesoriilor acestora, inclusiv prin instituirea unor măsuri derogatorii în situații excepționale. Așadar, nu există o afectare a autorității instituționale a organului fiscal, ci o opțiune legislativă expresă a Parlamentului într-un context excepțional.
19	Cu referire la art. 13 alin.(1) și alin.(2) din proiect, menționăm că, suspendarea calculării majorărilor de întârziere (penalităților) aferente tuturor obligațiilor acesteia față de bugetul public național, pe durata procedurii de reorganizare a entității și până la finalizarea reorganizării, precum și anularea majorărilor de întârziere (penalităților) la data intrării în vigoare a legii, va avea un impact negativ asupra bugetelor de toate nivelurile. Astfel, potrivit art. 228 alin. (1) din Codul fiscal, majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală. Aplicarea majorării de întârziere (penalității), ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale, are drept scop principal asigurarea disciplinei	S-a luat act. Cu titlu de precizare comunicăm că, legea nu anulează obligațiile fiscale principale ale CFM. Art. 13 alin. (3) și (4) stabilesc expres că obligațiile principale privind taxele, impozitele, contribuțiile sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală rămân datorate și se transmit succesorului universal. Prin urmare: – nu există o renunțare la creanțele fiscale principale ale statului; – nu se afectează obligația de plată a contribuțiilor sociale;	

	fiscale prin conformarea contribuabililor de a-și onora obligația de achitare a impozitelor și taxelor la buget, la timp și integral, contribuind în acest mod la executarea sarcinilor de încasări a veniturilor la bugetul public național. În același timp, implementarea propunerilor menționate ar putea predispute contribuabilul la acumularea unor restanțe noi, inclusiv cu risc ridicat de nerecuperare, care vor afecta rata de achitare benevolă a obligațiilor fiscale. În altă ordine de idei, anularea majorărilor de întârziere (penalităților) calculate până la data intrării în vigoare a legii și suspendarea calculării acestora până la finalizarea reorganizării contribuabilului vizat, propuse la art. 13 din proiectul de lege, contravine/excede reglementărilor cadrului legal, după cum urmează: Potrivit art. 185 alin. (1) și (10) din Codul fiscal, obligațiile fiscale ale persoanei reorganizate le stinge succesorul ei. În cazul reorganizării persoanei prin transformare, persoana astfel creată este considerată succesorul celei dintâi în stingerea obligației ei fiscale. Totodată, potrivit prevederilor art. 205 alin. (5) din Codul civil, în cazul reorganizării persoanei juridice prin transformare, drepturile și obligațiile persoanei juridice reorganizate trec la noua persoană juridică în conformitate cu actul de transmitere. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) din Codul fiscal, subiect al impunerii este persoana care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective. Iar potrivit art. 6 alin. 8 lit. c) din Cod, echitatea fiscală este tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. Aplicarea măsurilor de anulare a majorărilor de întârziere (penalităților) a unui contribuabil contravine principiului de echitate fiscală prevăzut la art. 6 alin. (8) lit. c) din Codul fiscal, întrucât ar genera un tratament diferențiat între contribuabili aflați în condiții similare. Contribuabilii care și-au onorat obligațiile la timp sau au achitat majorările de întârziere (penalitățile) ar fi dezavantajați în raport cu contribuabilul beneficiar al facilității.	– nu se produce o exonerare totală a contribuabilului; – măsurile vizează exclusiv accesoriile fiscale. Majorările de întârziere și penalitățile au caracter sancționator și coercitiv, nu reprezintă obligații fiscale autonome și nu constituie scopul principal al raportului fiscal. Finalitatea lor este stimularea executării la timp a obligațiilor fiscale. Totuși, atunci când incapacitatea de executare este determinată de o reorganizare structurală impusă de stat și de imposibilitatea obiectivă de a susține simultan reorganizarea și acumularea continuă a accesoriilor, aplicarea penalităților își pierde funcția legitimă și devine disproporționată. Argumentul Ministerului Finanțelor privind „afectarea disciplinei fiscale” este în mare parte unul abstract și speculativ. Art. 13 alin. (6) stabilește expres caracterul temporar și condiționat al măsurii. Suspendarea accesoriilor încetează automat dacă reorganizarea nu este finalizată până la 31 decembrie 2026. În plus, art. 2 alin. (3) limitează aplicarea derogărilor exclusiv la procedura de reorganizare a CFM. Astfel: – măsura nu are caracter general; – nu instituie o politică fiscală permanentă; – nu poate fi invocată de alți contribuabili;
--	--	---

		Totodată, eliminarea majorărilor de întârziere diminuează autoritatea normelor fiscale și poate conduce la scăderea disciplinei fiscale, creșterea restanței bugetare, așteptarea unei viitoare amnistii. Principiul de echitate fiscală se explică prin absența privilegiilor și discriminării, altfel spus, nici o categorie de contribuabili nu trebuie să primească tratament preferențial nejustificat, facilități arbitrare, scutiri individuale nemotivate. Respectarea regulilor și responsabilitatea fiscal presupune de asemenea că cei care își respectă obligațiile la timp nu trebuie să fie dezavantajați, iar cei care întârzie sau încalcă normele trebuie să suporte consecințele prevăzute de lege. Aprobarea unei măsuri care se abate de la cadrul legal general, fără o bază solidă, poate genera contestări ale altor contribuabili, litigii privind tratamentul preferențial, risc de încălcare a prevederilor de integritate și transparență. La rândul său, potrivit art.3 alin.(4) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contravine scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia. Iar potrivit art. 4 din Legea nr. 100/2017, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului. În lipsa unei situații excepționale temeinic argumentate (calamități, erori ale autorității fiscale, cauze independente de voința contribuabilului), acordarea unei astfel de facilități individuale ar genera riscuri de nelegalitate și discriminare.	– nu creează un mecanism general de amnistie fiscală. În realitate, riscul afectării disciplinei fiscale este redus tocmai prin caracterul individualizat, limitat și nerepetabil al reglementării. Legiuitorul are deplina competență de a adopta norme speciale derogatorii de la cadrul general, atât timp cât derogările sunt exprese, limitate și justificate. Or, proiectul de lege stabilește expres caracterul derogatoriu al reglementării și limitele aplicării sale. Mai mult, însuși Codul civil și Codul fiscal nu exclud posibilitatea existenței unor reglementări speciale derogatorii adoptate prin lege. Faptul că obligațiile fiscale se transmit succesorului universal conform art. 185 Cod fiscal și art. 205 Cod civil nu împiedică legiuitorul să reglementeze un regim special al accesoriilor fiscale în contextul reorganizării. De altfel, proiectul recunoaște integral succesiunea universală și transmiterea obligațiilor principale. Argumentul Ministerului Finanțelor potrivit căruia ar lipsi o „situație excepțională temeinic argumentată” este vulnerabil. Situația excepțională rezultă chiar din: – caracterul infrastructurii feroviare ca infrastructură critică națională; – obligația legală de reorganizare conform Codului transportului feroviar; – situația economico-financiară gravă și
--	--	--	--

			acumulată istoric a CFM; – imposibilitatea practică de suspendare a serviciului public; – necesitatea menținerii continuității transportului feroviar; – implementarea reformei structurale asumate de stat. Prin urmare, există o justificare obiectivă și rezonabilă pentru adoptarea unui regim juridic special.
20	Cu privire la mersul achitărilor obligațiilor fiscale la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și măsurile întreprinse în vederea stingerii restanței la buget. La situația din 06.05.2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, înregistrează o estanță la bugetul public național în sumă totală de 328 780,95 mii lei, inclusiv: - Plăți de bază - 250 733,48 mii lei, (din care: 86 265,17 mii lei - contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori); - Majorare de întârziere - 78 047,47 mii lei, (din care: 45 356,22 mii lei - majorare de întârziere calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor sociale de stat obligatorii). Totodată, la situația din 01.01.2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, înregistra o restanță la bugetul public național în sumă totală de 271 215,41 mii lei, inclusiv: - Plăți de bază – 205 536,32 mii lei, (din care: 67 620,65 mii lei – contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori); - Majorare de întârziere – 65 679,09 mii lei, (din care: 38 611,00 mii lei – majorare de întârziere calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor sociale de stat obligatorii). Astfel, comparativ cu începutul anului 2026 restanța contribuabilului față de bugetul public național s-a majorat cu 57 565,54 mii lei sau cu 21,2%. Pe parcursul anului 2026, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a calculat plăți de bază	Se acceptă parțial în partea precizării că măsurile financiare și fiscale prevăzute la art. 13 nu se refră la angajamentele externe. Din propriile date ale Ministerului rezultă că: – restanțele continuă să crească; – ordinele incaso produc recuperări limitate; – întreprinderea se află într-o imposibilitate obiectivă de executare integrală; – măsurile ordinare de executare fiscală nu soluționează problema structurală. Ministerul Finanțelor însăși confirmă indirect că mecanismele fiscale ordinare nu sunt suficiente pentru gestionarea situației CFM și că este necesară o intervenție legislativă specială. Argumentul privind existența mecanismelor de eşalonare și amânare prevăzute de Codul fiscal este de asemenea insuficient. Aceste mecanisme sunt concepute pentru dificultăți financiare temporare și individuale, nu pentru reorganizarea structurală a unei infrastructuri	

	la bugetul public național în sumă totală de 64 542,93 mii lei, iar achitățile constituie 19 098,89 mii lei, (12 161,9 mii lei - sumă încasată prin ordine incaso înaintate la conturile bancare/plată a contribuabilului și 6 936,99 mii lei achitat benevol de către contribuabil). Întru asigurarea stingerii obligației fiscale restante admise la bugetul public național, zilnic se înaintează ordine incaso la conturile bancare/plată ale contribuabilului. Astfel, pe parcursul anului 2026, la conturile bancare/plată ale contribuabilului au fost înaintate cca 383 ordine incaso în sumă totală de 172 753,94 mii lei, și încasat la bugetul public național 12 161,9 mii lei. Totodată, menționăm că, lunar contribuabilul este Notificat despre restanța admisă la bugetul public național și conformare benevolă la achitarea obligațiilor fiscale. Astfel, ca răspuns la notificarea SFS cu nr.26-05-11-60557 din 26 martie 2026, contribuabilul a comunicat că la etapa actuală Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, se află într-o dificultate financiară precară, deoarece activitatea economică a întreprinderii a fost afectată de un șir de factori obiectivi, printre care menținerea fondului de rulment negativ ca urmare a micșorării veniturilor din activitatea de transport feroviar și de mărfuri, contextul geopolitic din regiune, precum și creșterea bruscă a carburanților pe piața produselor petroliere. Reieșind din cele menționate supra, Serviciul Fiscal de Stat întreprinde în continuare toate măsurile conform legislației în vigoare față de Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, întru achitarea integrală și în termen a obligațiilor fiscale restante admise la BPN. Din perspectiva măsurilor de ameliorare a situației economico-financiare a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, ce ține de onorarea obligațiilor fiscale, subliniem că soluționarea acestor circumstanțe trebuie realizată prin mecanismele prevăzute de Codul fiscal, care permit gestionarea impactului financiar fără a afecta principiile de echitate și conformare fiscală. În acest sens, menționăm că legislația în vigoare reglementează mai multe modalități de susținere a contribuabililor aflați în dificultate de a-și onora obligațiile fiscale. Astfel, în cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, contribuabilii pot	critice naționale aflate într-un proces complex de separare instituțională și corporatizare. Mai mult: – eșalonarea nu oprește acumularea accesoriilor; – eșalonarea nu rezolvă problema creșterii continue a pasivului; – mecanismele ordinare nu sunt adaptate unui proces de reorganizare structurală impus de stat. Referitor la observațiile privind coexisterea mecanismului de separare din HG nr. 38/2026 și transformarea în SA „CFM-Infra”, acestea nu reprezintă o contradicție juridică reală, ci două etape succesive ale aceluiași proces de restructurare sectorială. Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 reglementează: – separarea activităților de transport pasageri și marfă; – transmiterea parțială a unor active și obligații către SA „CFM Pasageri și Marfă”. În schimb, proiectul de lege reglementează: – transformarea entității rămase după separare; – reorganizarea administratorului infrastructurii feroviare în SA „CFM-Infra”. Prin urmare, nu există incompatibilitate conceptuală între separare și transformare, ci o succesiune logică a etapelor de restructurare.
--	---	---

	beneficia la solicitare de amânarea sau eşalonarea termenului de stingere a obligației fiscale, pe o perioadă de până la 12 luni consecutive, în modul și condițiile prevăzute de art. 180 din Codul fiscal, Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 105/2016, Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 55/2018 și Ordinul IFPS nr. 1030/2016. Totodată, art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale reglementează posibilitatea eşalonării stingerii majorărilor de întârziere (penalităților) datorate de contribuabili pentru neplata în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Suplimentar, e de menționat că, Î.S. „Calea Ferată din Moldova” este beneficiar a trei împrumuturi recreditate în cadrul proiectelor de restructurare a infrastructurii feroviare, finanțate de BERD și BEI. Concomitent, ținem să menționăm că, Guvernul Republicii Moldova are obligația financiară față de creditorul extern (BERD) în cadrul Acordurilor de finanțare, executarea căreia este bazată pe colectarea mijloacelor recreditate. Prin urmare, sumele aferente rambursării împrumuturilor recreditate, inclusiv dobânzile, penalitățile și alte plăți prevăzute de contractele de recreditare, constituie încasări la bugetul de stat și nu pot fi supuse anulării în temeiul facilităților prevăzute de Proiect. Concomitent, pentru asigurarea unei aplicări clare și coerente a prevederilor referitoare la reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în contextul transmiterii drepturilor și obligațiilor către S.A. „CFM Pasageri și Marfă”, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 38/2026, precum și către S.A. „CFM-Infra”, atragem atenția asupra necesității corelării Proiectului cu prevederile actului normativ menționat. Astfel, Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 reglementează reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare/separare, cu transmiterea parțială a bunurilor, drepturilor și obligațiilor către S.A. „CFM Pasageri și Marfă”, în limitele stabilite prin actul de transmitere și bilanțul de repartiție. Concomitent, Proiectul reglementează reorganizarea prin transformare în S.A. „CFM-Infra”, cu transmiterea universală a patrimoniului, drepturilor și obligațiilor.	În schimb, propunerea Ministerului privind completarea art. 5 alin. (2) cu prevederi referitoare la repartizarea obligațiilor rezultate din contractele de recreditare poate fi acceptată ca măsură tehnică utilă pentru clarificarea succesiunii obligațiilor financiare și evitarea eventualelor litigii cu creditorii externi.
--	--	--

		În acest context, considerăm necesară examinarea suplimentară a acestor aspecte, pentru a exclude orice contradicție între mecanismul de separare prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 38/2026 și mecanismul de transformare prevăzut de Proiect, inclusiv în vederea prevenirii afectării procesului de modificare/reîncheiere a contractelor de recreditare și de gaj. În cazul menținerii conceptului de reorganizare prin transformare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în S.A. „CFM-Infra”, propunem completarea articolului 5 alin. (2), după litera c), cu o literă nouă, cu următorul cuprins: „d) repartizarea drepturilor și obligațiilor, inclusiv a datoriilor, rezultate din contractele de recreditare, din amendamentele aferente contractelor de recreditare, încheiate între Ministerul Finanțelor și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, se efectuează în baza actului de transmitere, cu respectarea prevederilor Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 și ale contractelor în vigoare”. Se va ține cont de numerotarea punctelor, alineatelor și subalineatelor cu literele corespunzătoare. În contextul celor expuse, considerăm oportun revizuirea proiectului de lege prin prisma considerentelor menționate supra.	Sugestia de intervenție în art. 5 alin. (2) a fost acceptată parțial prin modificarea art. 9 și redării propunerii în alin. (2) al acestui articol.
Ministerul Justiției (nr. 04/2-5152 din 12.05.2026)	21	Proiectul de lege trebuie să conțină categoria legii.	Se acceptă.
	22	La art. 2 alin. (1) și (2) au un caracter preponderent explicativ și justificativ, prin care se descriu situații de fapt și rațiuni de oportunitate, fără a institui reguli juridice cu caracter imperativ. Respectiv, textul prevăzut la aceste alineate poate fi inclus în nota de fundamentare a proiectului de lege.	Se acceptă. Art. 2 a fost reformulat.
	23	La art. 3, principiile se vor revizui, întrucât conțin formulări excesiv de descriptive și explicative, contrar prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017). Principiile enunțate sunt dezvoltate prin explicații teoretice, justificări și considerații argumentative specifice doctrinei sau notei de fundamentare, și nu textului	Se acceptă. Art. 3 a fost reformulat

		normativ propriu-zis. Totodată, la lit. a) remarcăm că, potrivit art. 453 alin. (1) din Codul civil patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele. Astfel, în măsura în care s-a făcut referință la patrimoniu, nu mai este necesar de menționat drepturile și obligațiile întreprinderii (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare). La lit. b) expresia „proprietate privată a statului” subliniem că statul deține doar proprietate publică care poate fi de domeniu public sau privat (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare).	
	24	La art. 4, normele formulate au un caracter general și declarativ, fără delimitarea clară a competențelor și atribuțiilor concrete ale autorităților implicate în procedura de reorganizare. În consecință, articolul urmează a fi reformulat într-o manieră mai clară, precisă și normativă, cu delimitarea expresă a competențelor și responsabilităților fiecărei autorități implicate.	Nu se acceptă. Articolul 4 are rolul de a identifica instituțiile implicate în procedura de reorganizare și de a delimita competențele funcționale generale ale acestora în cadrul mecanismului instituit prin prezenta lege. Normele articolului trebuie interpretate sistemic împreună cu celelalte dispoziții ale proiectului, care stabilesc în mod concret atribuțiile și efectele juridice aferente fiecărei etape a reorganizării. Astfel, competențele instituțiilor implicate nu sunt reglementate exclusiv la art. 4, ci sunt dezvoltate în mod detaliat în cadrul dispozițiilor speciale ale proiectului, inclusiv: – art. 5 privind etapele procedurii de reorganizare; – art. 7 privind inițierea și organizarea procedurii; – art. 8-10 privind inventarierea patrimoniului, actul de transmitere și formarea capitalului social; – art. 11-13 privind protecția creditorilor, salariaților și măsurile financiare și fiscale.

			În consecință, art. 4 nu urmărește reglementarea exhaustivă a atribuțiilor administrative ale fiecărei autorități, ci stabilirea cadrului instituțional general aplicabil procedurii de reorganizare. Totodată, proiectul trebuie analizat prin prisma caracterului său de lege specială de reorganizare structurală, iar nu ca act normativ de organizare și funcționare a autorităților publice implicate. Competențele generale ale Agenției Proprietății Publice, organului înregistrării de stat, autorităților fiscale și altor instituții rezultă deja din legislația specială aplicabilă acestora, prezenta lege intervenind doar în măsura necesară reglementării derogărilor și mecanismelor specifice procedurii de reorganizare. Detalierea excesivă, la nivelul art. 4, a tuturor atribuțiilor operaționale ale instituțiilor implicate ar conduce la duplicarea inutilă a competențelor deja prevăzute de legislația sectorială și ar afecta caracterul suplu și funcțional al reglementării.
25	La art. 5 alin. (2) menționăm că, potrivit art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.		Art. 5 alin. (2) este divizat în litere.
26	La art. 6 alin. (3), necesită o corelare expresă cu prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutizarea proprietății publice, în special în ceea ce privește exercitarea drepturilor statului ca acționar prin Agenția Proprietății Publice.		Se acceptă prin excluderea alin. (3) de la art. 6

	27	La art. 7 alin. (2) se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile (valabil și pentru restul expresiilor „legislația în vigoare”).	Se acceptă.
	28	La art. 8 alin. (2), cuvintele „lelăge prevăzute de legislația în vigoare” se vor revizui în vederea asigurării clarității.	Se acceptă
	27	La art. 9 alin. (1), cuvintele „din prezenta lege” se vor exclude, în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestuia, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural	Se acceptă.
	28	La art. 14, cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota de fundamentare urmează să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	S-a luat act. Nota de fundamentare va fi revazută
	29	Cu titlu general: În legătură cu caracterul derogatoriu extins al normelor propuse în proiect, se reține că utilizarea frecventă și generalizată a derogărilor de la cadrul normativ general ridică obiecții de ordin conceptual și de tehnică legislativă, întrucât afectează coerența și unitatea sistemului de drept. Din punct de vedere conceptual, semnalăm că, instituirea prin lege a unor derogări și excepții de la legislația națională, în mod excesiv, poate aduce atingere principiilor activității de legiferare, precum stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice, consacrate în art. 3 din Legea nr. 100/2017. Derogările duc la inegalități sau inconsistențe în aplicarea legii sau reglementărilor. Dacă există excepții frecvente, poate apărea confuzie sau	S-a luat act. În primul rând, proiectul de lege are caracterul unei legi speciale și temporare, adoptate pentru reglementarea unei situații juridice și economice excepționale, iar existența derogărilor reprezintă un element inerent unei asemenea reglementări. În absența derogărilor expres prevăzute, procedura de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” nu ar putea fi realizată într-un termen rezonabil și în condiții

		nedreptăți între cei care beneficiază de o derogare și cei care nu o fac. Aplicarea regulilor este esențială pentru menținerea unui sistem stabil și funcțional. Derogările repetate pot slăbi autoritatea normelor și pot submina încrederea în sistemele de guvernare sau organizatorice.	compatibile cu necesitatea menținerii continuității infrastructurii și serviciului public feroviar. Derogările instituite prin acest proiect de lege nu sunt formulate generic sau nelimitat, ci sunt: – expres prevăzute de lege; – limitate material la procedura de reorganizare; – limitate temporal; – justificate prin interesul public urmărit; – corelate cu obiective concrete ale reorganizării. Prin urmare, proiectul nu afectează caracterul previzibil și stabil al sistemului normativ, deoarece derogările sunt determinate clar ca obiect, durată și domeniu de aplicare. Un argument important este că însăși Legea nr. 100/2017 permite existența derogărilor legislative atunci când acestea sunt: – justificate; – expres formulate; – necesare pentru atingerea scopului reglementării; – limitate la situații speciale. Or, proiectul identifică explicit: – caracterul strategic al infrastructurii feroviare; – obligația implementării reformei sectoriale; – necesitatea separării administratorului infrastructurii de operatorul de transport;
--	--	--	---

			– situația economico-financiară excepțională a CFM. Astfel, derogările nu sunt arbitrare, ci reprezintă instrumente juridice proporționale cu scopul urmărit. Existența unor reglementări derogatorii nu reprezintă o anomalie a sistemului de drept, ci o tehnică legislativă consacrată, utilizată atunci când situațiile reglementate nu pot fi gestionate eficient prin normele generale. Mai mult, proiectul nu exclude aplicarea dreptului comun, ci derogă punctual și limitat doar în măsura necesară realizării reorganizării. Toate aspectele care nu sunt reglementate derogatoriu rămân supuse cadrului normativ general. În consecință, tratamentul juridic diferențiat este justificat obiectiv și rezonabil și nu contravine principiului egalității. Proiectul stabilește expres caracterul temporar și limitat al derogărilor. Tocmai delimitarea strictă a derogărilor împiedică transformarea acestora într-o practică legislativă generală. În plus, menținerea rigidă a normelor generale într-o situație excepțională poate conduce la imposibilitatea aplicării eficiente a legii și la blocarea reformei structurale asumate de stat. În asemenea circumstanțe, derogările nu afectează securitatea juridică, ci dimpotrivă, permit realizarea efectivă a scopului legii într-un cadru juridic clar și previzibil.
--	--	--	---

			Prin urmare, proiectul nu instituie un regim arbitrar sau discreționar, ci un mecanism derogatoriu controlat, limitat și justificat de interesul public major urmărit de reorganizarea infrastructurii feroviare naționale.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr. 16/2502 din 07.05.2026)	30	1. La art. 12, alin. (1) urmează a fi exclus deoarece, dreptul la informarea și consultarea salariaților este garantat de: - art. 21 și 29 din <i>Carta socială europeană revizuită</i> (ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001); - Convenția nr. 158 <i>cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează</i> (ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 994/1996); - Directiva 2002/14/CE <i>de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană</i> (transpusă prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003); - Directiva 2001/23/CE <i>privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități</i> (transpusă prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003); - Directiva 98/59/CE <i>privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective</i> (transpusă prin Legea nr. 85/2018 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003). În argumentare, ținem să menționăm dispozițiile art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile interne, prioritate au reglementările internaționale. Astfel, o eventuală derogare de la prevederile menționate din Codul muncii (art. 421 alin. (5) și alin. (7) și art. 1971 alin. (3)) ar fi lipsită de efect juridic,	Nu se acceptă. Prevederile art. 12 alin. (1) nu exclud și nu suprimă dreptul salariaților la informare și consultare, ci instituie o procedură specială privind termenele și modalitatea exercitării acestui drept în cadrul unei proceduri excepționale de reorganizare reglementate prin lege specială. Prin urmare, nu există o contradicție cu tratatele internaționale invocate sau cu dreptul Uniunii Europene, deoarece: – salariații continuă să fie informați; – consultarea continuă să aibă loc; – sunt menținute mecanismele de reprezentare sindicală; – nu este exclus dreptul la exprimarea opiniei consultative. Proiectul intervine exclusiv asupra termenelor și mecanismului procedural, fără a afecta substanța dreptului fundamental. Normele internaționale și europene invocate de MMPS nu reglementează exhaustiv termenele procedurale concrete aplicabile consultării salariaților în cadrul reorganizării unei întreprinderi și nu interzic statelor instituirea unor proceduri speciale adaptate unor situații excepționale, atât timp cât este

		deoarece garanțiile prevăzute de tratatele internaționale prevalează și ar rămâne direct aplicabile. Orice reglementare legislativă cu impact asupra drepturilor salariaților trebuie să fie justificată obiectiv și să respecte principiile de bază ale parteneriatului social, evitând afectarea arbitrară a garanțiilor existente. În acest context, subliniem că apariția litigiilor de muncă și a obligațiilor de plată a despăgubirilor este, de regulă, consecința nerespectării procedurilor legale la încetarea raporturilor de muncă. Prin urmare, se recomandă aplicarea strictă a cadrului normativ, precum și consultarea prealabilă a specialiștilor în domeniul juridic și al resurselor umane, în vederea prevenirii unor astfel de situații.	păstrată substanța dreptului la informare și consultare. Mai mult, Directiva 2002/14/CE și Directiva 2001/23/CE stabilesc standarde minime privind informarea și consultarea lucrătorilor, lăsând statelor membre o marjă de apreciere privind modalitatea procedurală concretă de implementare. În realitate, art. 12 alin. (1) urmărește exclusiv adaptarea termenelor procedurale la specificul și urgența reorganizării infrastructurii feroviare. Aplicarea integrală a termenelor ordinare prevăzute de Codul muncii riscă să afecteze realizarea reorganizării într-un termen rezonabil și să genereze blocaje operaționale incompatibile cu necesitatea asigurării continuității serviciului public feroviar și implementării reformei structurale prevăzute de Codul transportului feroviar. Existența unei proceduri speciale de informare și consultare stabilite expres prin lege nu generează prin ea însăși litigii de muncă și nici nu afectează dreptul salariaților la protecție jurisdicțională. Dimpotrivă, reglementarea expresă a unui mecanism procedural adaptat specificului reorganizării contribuie la sporirea previzibilității juridice și la evitarea incertitudinilor privind aplicarea normelor de drept comun într-o procedură excepțională. Art. 12 alin. (2) și (3) mențin integral protecția salariaților și continuitatea
--	--	--	---

			raporturilor de muncă. Astfel: – salariații sunt transferați către succesor; – drepturile și obligațiile existente se mențin; – contractul colectiv rămâne aplicabil; – disponibilizarea se face conform legislației muncii. Prin urmare, proiectul respectă exact principiile consacrate de Directiva 2001/23/CE privind menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi.
31	2.	La alin. (2) al art. 12 după cuvintele „...contractele individuale de muncă ale angajaților” urmează a fi introduse cuvintele „Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în calitate de cedent”.	Nu se acceptă. Nu este necesară această precizare.
32	3.	La alin. (3) al art. 12 după cuvintele „legislația muncii” urmează a fi introduse cuvintele „asigurând achitarea tuturor garanțiilor și compensațiilor acordate salariaților în legătură cu încetarea contractelor individuale de muncă”. Totodată, ținând cont de faptul că prevederile incluse în proiect au impact asupra drepturilor și garanțiilor salariaților, considerăm imperativă respectarea mecanismelor de dialog social, stabilite prin cadrul normativ în vigoare. În context, subliniem prevederile art. 5 alin. (3) din Legea privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial nr. 245/2006, proiectele de acte normative din domeniul muncii și cel social-economic sunt coordonate în mod obligatoriu cu Comisia națională. Avizul ei asupra unui proiect de act normativ însoțește proiectul până la adoptare. Având în vedere cele expuse, considerăm oportună transmiterea proiectului menționat spre avizare Confederației Naționale a Sindicatelor și	Nu se acceptă. Obligația de achitare a tuturor garanțiilor și compensațiilor acordate salariaților în legătură cu încetarea contractelor individuale de muncă, este deja tereminata de Codul muncii, procedura care se va aplica în contextul normei de la art. 12 alin. (3).

		Confederației Naționale a Patronatului, sau punerea în discuție a acestuia la una dintre ședințele Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective.	
33	4.	În partea ce ține de prevederile <i>art. 13 Măsuri financiare și fiscale</i> , Ministerul Muncii și Protecției Sociale, repetat reiterează că calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii se efectuează în conformitate cu prevederile <i>Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999</i> , legilor anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat și a altor acte legislative și normative. Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale stabilește obligativitatea de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de către orice entitate înregistrată în calitate de plătitor de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat. Potrivit art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, neplata contribuției de asigurări sociale la termenele stabilite atrage după sine majorări de întârziere (penalități) calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data plății sumei datorate, inclusiv. În context, menționăm că Legea nr. 303/2024 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2025 și Legea nr. 320/2025 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026, prevede că cuantumul majorărilor de întârziere prevăzute la art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Totodată, informăm că potrivit art. 28 alin. (5) din Legea nr. 489/1999, plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat care au calculate și neachitate majorări de întârziere (penalități) pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii și nu au datorii la plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a amenzilor pot beneficia, la solicitare, de eşalonarea stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) pe parcursul anului bugetar în curs, <i>cu condiția că transferă integral și în termen suma obligațiilor curente la bugetul asigurărilor sociale de stat</i> . Mai mult, reieșind din necesitatea asigurării sustenabilității și stabilității financiare a sistemului public de asigurări sociale, măsură indispensabilă pentru asigurarea	Nu se acceptă. A se vedea argumentele de la pct. 14 – pct. 20.

		achitării lunare a prestațiilor de asigurări sociale sub forma de pensii, indemnizații, ajutoare și alte forme prevăzute de lege, <i>anularea majorărilor de întârziere și amenzilor și suspendarea calculării majorărilor de întârziere și a amenzilor Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” pentru neplata în termen a contribuțiilor de asigurări sociale față de bugetul asigurărilor sociale de stat, va crea riscuri majore pentru bugetul asigurărilor sociale, or prestațiile de asigurări sociale se calculează corelativ contribuțiilor de asigurări sociale calculate și achitate.</i> În contextul celor expuse, pentru a nu crea precedente și a majora deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, optează pentru respectarea principiilor de constituire a sistemului de asigurări sociale, inclusiv a principiilor contributivității și egalității participanților la sistem. <i>Alternativ, se propune ca sumele datorate sub formă de majorări de întârziere și amenzile față de bugetul asigurărilor sociale de stat, să fie compensate din bugetul de stat.</i>	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr. 12-1661 din 15.05.2026) Comisia Națională a Pieței Financiare (nr. 03-4/2022 din 22.05.2026)	34	La art. 3 lit. f), care prevede că în cadrul transformării trebuie distins clar între bunurile proprietate publică și cele din domeniul privat al statului, menționăm că formularea utilizată necesită revizuire și clarificare. În acest sens, atragem atenția că noțiunea de „bunuri proprietate publică” include atât bunurile domeniului public ale statului cât și bunurile domeniului privat ale statului. Respectiv, formularea actuală poate crea confuzie între noțiunea de „proprietate publică” și noțiunea de „domeniul public	Se acceptă. Art. 3 a fost reformulat
	35	La art.10 alin. (1) și (4) se propune reformularea în următoarea redacție: ”(1) Capitalul social al Societății pe Acțiuni “ CFM – Infra” este format din valoarea aporturilor primite (bunuri în proprietatea societății și, după caz, valoarea dreptului de folosință asupra bunurilor proprietate de stat domeniul public transmise în folosință) și nu poate fi mai mic decât valoarea activelor nete a acesteia. (4) Emisia acțiunilor la înființarea Societății pe Acțiuni “ CFM – Infra” se plasează prin intermediul ofertei închise (emisiune închisă).”	Se acceptă parțial.

36	De asemenea, la art. 10 alin. (2) se propune excluderea prevederilor aferente utilizării valorii fixate a acțiunilor, cu menținerea posibilității emiterii acțiunilor cu valoare nominală, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni. În acest sens, considerăm că utilizarea valorii nominale asigură o structură mai clară și transparentă a capitalului social, inclusiv din perspectiva determinării participației statului și a evidenței contabile a capitalului societății	S-a luat act.
37	Nota de fundamentare la proiectul de lege privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (care menționează că ÎS „Calea Ferată din Moldova” urmează a fi reorganizată în două societăți pe acțiuni distincte – SA „CFM-Infra” și SA „Pasageri și Marfă”) urmează a fi corelată cu proiectul legii și indicarea expresă a faptului că, actualul proiect se reflectă la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, prin transformare în SA „CFM-Infra”. În acest context, autorul proiectului va descrie în Nota de fundamentare, informația generală privind restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, și, după caz, a necesității modificării Hotărârilor Guvernului nr. 1042/2017 și nr. 38/2026.	Se acceptă. Nota de fundamentare va fi ajustată.
38	Derogările de la prevederile art. 5 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, se acceptă, în condițiile evaluării obligatorii a patrimoniului transmis ca aport în capitalul social al SA „CFM-Infra” (societatea constituită în urma reorganizării prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”), în sensul prevederilor art. 36, art. 39 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (Legea nr.1134/1997).	S-a luat act. Art. 8 alin. (3) din proiect acoperă anume această situație: evaluarea obligatorie a patrimoniului transmis ca aport în capitalul social al SA CFM – Infra, CNPF urmând să se comunice actele de evaluare care să corespundă prevederilor art. 36 alin. (1) lit. e) și lit. f) din Legea nr. 1134/1997.
39	Totodată, referitor la art. 8 alin.(3) din proiectul legii, se propune reformularea normei propuse într-o formă mai concisă. Astfel, textul „[...] care constituie aport în capitalul social/acoperă capitalul social al Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” și/sau activele – proprietate publică domeniul public al statului, dreptul de folosință asupra cărora se depune la formarea	Se acceptă.

		<i>capitalului social al Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra”</i> ”, se substituie cu textul: „[...] care se include ca aporturi nebănești (cu drept de proprietate sau cu drept de folosință) în capitalul social al Societatea pe Acțiuni „CFM-Infra” la valoarea de piață, determinată cu respectarea art. 39 alin. (8)-(9) din Legea nr. 1134/1997”	
	40	Dispozițiile tranzitorii ale proiectului de lege incluse la art.14 alin. (2) și alin. (4), precum și a etapelor indicate la art. 5 alin. (2) din proiectul de lege urmează a fi corelate, pentru a nu crea confuzii, or, unele etape din art. 5 alin. (2) din proiectul legii nu se conțin în reglementările incluse la art. 14 alin. (2) al aceluiași proiect.	Se acceptă parțial. Art. 5 alin. (2) a fost revăzut în corelare cu art. 14 alin. (3).
	41	Reglementările incluse la art. 14 alin. (3) din proiectul legii, aferent reducerii termenului de înregistrare de către CNPF a acțiunilor plasate la înființarea SA „CFM- Infra” (constituită urmare a reorganizării prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”), menționăm că, actualmente, potrivit art. 36 alin. (4) din Legea 1134/19971, termenul de înregistrare este de 5 zile lucrătoare, ceea ce constituie un termen suficient de restrâns. Respectiv, la art. 14 alin. (3) din proiectul de lege, se propune excluderea cuvintelor „ , inclusiv termenele pentru înregistrarea emisiei de acțiuni”. La aliniatul (4), al articolului prenotat, se propune, după cuvintele „termene concrete” includerea cuvintelor „și autoritățile responsabile”.	Se acceptă parțial prin completarea art. 14 alin. (5), conform propunerii.
Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/496-933 din 27.05.2026)	42	Anterior, prin Hotărârea de Guvern nr.38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova “Pasageri și Marfă” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, sa reorganizat ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin dezmembrare (separare) și s-a înființat SA“Calea Ferată din Moldova Pasageri și Marfă” cu capital integral de stat. Astfel, proiectul legii propune reorganizarea prin transformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova” în Societate pe Acțiuni„CFM-Infra”, care devine succesor universal în drepturi și obligații ale ÎS „Calea Ferată din Moldova”. Art.1 alin.(1) din proiect prevede că legea instituie cadrul juridic special pentru	Nu se acceptă. Propunerea de completare a art. 1 alin. (1) și art. 6 alin. (1) nu poate fi acceptată, întrucât proiectul de lege reglementează procedura de reorganizare prin transformare a entității rămase după finalizarea procedurii de separare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 38/2026. În consecință, obiectul reorganizării reglementate de proiect îl constituie însăși

		reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin transformare în societate pe acțiuni reglementând modul și procedura aplicabilă procedurii de reorganizare, modul de formare a capitalului social, procedura de transmitere a patrimoniului, protecția creditorilor, regimul obligațiilor, inclusive modul de instituire a măsurilor financiare și fiscal speciale necesare finalizării de reorganizare. Respectiv, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept ale reorganizării, în vederea asigurării clarității și previzibilității normei juridice, considerăm necesar completarea art.1 alin.(1) din proiect în sensul că legea instituie cadrul juridic special pentru reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin transformare în societate pe acțiuni pe infrastructura feroviară reglementând modul și procedura aplicabilă procedurii de reorganizare, modul de formare a capitalului social, procedura de transmitere a patrimoniului, protecția creditorilor, regimul obligațiilor, inclusive modul de instituire a măsurilor financiare și fiscal speciale necesare finalizării de reorganizare. În aceeași ordine de idei, pentru a asigura claritate considerăm judicios necesar completarea art.6 alin.(1) din proiect în sensul că Societate pe Acțiuni,CFM-Infra” devine succesor universal în drepturi și obligații ale ÎS „Calea Ferată din Moldova” în partea ce ține de infrastructura feroviară după dezmembrarea activității operaționale a SA „Calea Ferată din Moldova “Pasageri și Marfă” conform Hotărârii de Guvern nr.38/2026.	entitatea care exercită funcțiile administratorului infrastructurii feroviare. Astfel, după finalizarea procedurii de dezmembrare (separare) și transmiterea activităților operaționale către SA „CFM Pasageri și Marfă”, patrimoniul, drepturile și obligațiile rămase în cadrul Î.S. „Calea Ferată din Moldova” constituie patrimoniul aferent activității de administrare a infrastructurii feroviare. Prin urmare, nu este necesară limitarea expresă a succesiunii universale „în partea ce ține de infrastructura feroviară”, deoarece aceasta rezultă deja din efectele juridice ale separării realizate anterior conform HG nr. 38/2026. Noțiunea de „succesor universal” presupune preluarea integrală a patrimoniului, drepturilor și obligațiilor entității reorganizate existente la data transformării. Introducerea sintagmei „în partea ce ține de infrastructura feroviară” ar crea o contradicție conceptuală între caracterul universal al succesiunii și limitarea materială a acesteia.
	43.	Totodată, ținem să atenționăm că anterior ÎS „Calea Ferată din Moldova” a beneficiat de ajutoare de stat în sensul art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Plenul Consiliului Concurenței prin Decizia nr.ASS-44 din 02 iulie 2015 a autorizat măsura de sprijin ce consta în acordarea unui împrumut cu dobândă preferențială ÎS„Calea Ferata din Moldova”.	S-a luat act. Distribuția angajamentelor ÎS Calea Ferată din Moldova rezultând din împrumuturile acordate acestea se va efectua / reflecta în îctul de transmitere semnat în cadrul procedurii de reorganizare dispusă

		Prin urmare, informăm că, în prezent, Consiliul Concurenței are în examinare notificări privind alte măsuri de sprijin acordate întreprinderii ÎS „Calea Ferată din Moldova” ce țin atât de activitatea de infrastructură feroviară cât și de activitatea operațională. Respectiv, în lipsa unor prevederi exprese privind modalitatea de distribuire a ajutorului de stat acordat, după reorganizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” există riscul imposibilității monitorizării, raportării și, după caz, de recuperare a unui eventual ajutor de stat incompatibil, contrar prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.	prin NG nr. 38/2026. Proiectul de lege prevede reorganizarea ÎS Calea Ferată din Moldova prin transformare, a dă schimbarea formei juridice de organizare, fapt care nu afectează angajamentele rămase după distribuția făcută în cadrul primei etape de reorganizare a ÎS Calea Ferată din Moldova.
	44	Art.13 alin. (1) și (2) din proiect stabilește că, pe durata procedurii de reorganizare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, se suspendă calcularea penalităților și a dobânzilor de întârziere aferente tuturor obligațiilor acestuia față de bugetul public național, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală. Totodată, se anulează penalitățile, majorările de întârziere și dobânzile aferente acestor obligații, calculate până la momentul intrării în vigoare a legii. Astfel, în situația în care măsurile de sprijin financiar și fiscal propuse pentru a ÎS „Calea Ferată din Moldova” până în decembrie 2026 vor viza exclusiv doar activitatea de gestiune a infrastructurii feroviare aceste măsuri nu vor cădea sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, întrucât gestiunea infrastructurii feroviare reprezintă monopol natural.	Se acceptă. Art. 13 a fost completat cu alin. (7) care prevede că măsurile prevăzute la acest articol nu reprezintă ajutor de stat în sensul Legii nr. 139/2012.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

nr.06-2990 din 02.06.2026

Cancelaria de Stat

În temeiul pct. 197 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, solicităm înregistrarea *proiectului legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”*, în lista proiectelor care urmează a fi examinate în cadrul următoarei ședințe a secretarilor generali ai ministerelor.

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul legii privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Proprietății Publice
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în vederea executării reformei 2.2.5-6 și măsurii 5 din Pilonul 2 la Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	-
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	- Consiliul Concurenței; - Cancelaria de Stat; - Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat); - Ministerul Sănătății; - Ministerul Muncii și Protecției Sociale; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Agenția Servicii Publice (Î.S. “Calea Ferată din Moldova”); - Agenția Proprietății Publice; - Comisia Națională a Pieței Financiare; - I.P. “Cadastrul Bunurilor Imobile”; - Casa Națională de Asigurări Sociale; - Compania Națională de Asigurări în Medicină; - Federația Sindicală a Feroviarilor din Republica Moldova.
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare.
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Gapeev Roman, Șef al Direcției politici în domeniul transportului feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, tel. 0 22 250 617, e-mail: roman.gapeev@midr.gov.md

8.	Anexe	1. Proiectul legii; 2. Nota de fundamentare la proiect; 3. Sinteza obiecțiilor la consultările prealabile.
9.	Data și ora depunerii cererii	Conform datei aplicării semnăturii electronice.
10.	Semnătura	

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA